

《托拉奧爾》· 帕拉沙 MIKEITZ · 瑪瑪爾 13

כי אתה נרי ה' והי"ה יגיה חשכי

因為祢是我的燈，הי"ה (Havayah)

靈魂是ה'的一盞燈：妥拉（תורה，Torah）與敬畏是燈油，動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis）是燈芯；具有ה'性質的靈魂（נפש האלקית，nefesh Elohis）的火焰轉化燈芯，使ה'的真實在物質世界中發光。後來較為衰弱的世代，若無法憑自身點亮這盞燈，那麼超越有序世界的更高層次ה'，便會照亮他們的黑暗，正如光明節（חנוכה，Chanukah）所示。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/mikeitz/13/

核心要旨

靈魂是 ה' 的一盞燈：妥拉（ תורה ，Torah）與敬畏是燈油，動物性靈魂（ נפש הבהמית ，nefesh habehamis）是燈芯；具有 ה' 性質的靈魂（ נפש האלקית ，nefesh Elohis）的火焰轉化燈芯，使 ה' 的真實在物質世界中發光。後來較為衰弱的世代，若無法憑自身點亮這盞燈，那麼超越有序世界的更高層次 ה' ，便會照亮他們的黑暗，正如光明節（ חנוכה ，Chanukah）所示。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

這篇 maamar 探問，為何大衛（ דוד ）王的詩句兩次提到 ה' ，第二次還多了一個 ו （vav）。身處肉身中的靈魂是「 ה' 之燈」：它的燈油、燈芯與兩種顏色的火焰，對應於 ה' 的四個字母。具有 ה' 性質的靈魂之光抓住動物性靈魂，正如火焰抓住燈芯，為的是制伏並轉化它。為了說明低下的動物性靈魂如何能成為光，阿德莫爾·哈扎肯（ אדמו"ר הזקן ）解釋「我要尊崇祢，我的 ה' 、君王」：創造唯獨源自 ה' 的王權；這種光輝是經由收縮（ צמצום ，tzimtzum）而達至的。然而， ה' 的本質，正是透過此世界中的誠命（ מצוות ，mitzvos）而顯露；正如火焰唯有在燈芯上才成為光。由於動物性靈魂的根源極高，它的轉化會引來超越有序世界的慈愛。燈油是妥拉與源自智慧（ חכמה ，Chochmah）的高層敬畏；燈芯是低層敬畏；兩種火焰則是從上而來的愛，以及由沉思而生的愛。更高層次的 ה' ，照亮後世世代的黑暗；那些世代自身力量不足，正如光明節的奇蹟所顯示。

綱要

1	問題與燈
為何 ה' 重複出現；靈魂是一盞燈，其四個部分對應於 ה' 的四個字母。	¶1-2
2	燈芯與燈油
聖所的燈作為見證；火焰如何燃燒；具有 ה' 性質的靈魂如火焰吞噬燈芯一般抓住並轉化動物性靈魂。	¶3-5
3	「我要尊崇祢，我的ה'、君王」
王權只是經由收縮而達至的光輝；愛 ה' 的本質；「唯一者、世界之生命、君王」與「君王、唯一者、世界之生命」這兩種秩序，以及超越一切的君王如何包裹於物質世界之中。	¶6-10
4	藉由行為顯露的光
此世界中的誠命引下 ה' 的本質，如同燈芯上的火焰；點燃燈盞帶來 ה' 的真實；在祂面前，上與下皆平等。	¶11-13
5	超越限度的慈愛
根源極高的動物性靈魂經轉化後，會激發不經收縮而湧出的慈愛；妥拉如同燈油。	¶14

- 6 燈油、敬畏與愛** ¶15-21
燈油是源自智慧的內在生命；妥拉與靜默的祈禱是高層敬畏（י (yud)）；燈芯是低層敬畏（末尾的 ה (hei)）；兩種愛是兩種火焰（首個 ה (hei) 與 ו (vav)）。
-
- 7 更高層次的 ה** ¶22-23
多出的 ו (vav)；「הוי הוי」中的兩個 ה；超越有序世界的那個名，將憐憫帶入較低的世界。
-
- 8 後世世代的黑暗** ¶24-26
較為衰弱的靈魂需要極大的勞苦；更高層次的 ה 以由上而起的激發照亮他們的黑暗。
-
- 9 光明節** ¶27-28
希臘的智慧玷污了聖潔智慧的燈油；大祭司封存的油瓶，以及從上而來的愛，使燈燃亮了整整八天。
-

關鍵概念

ה'之燈 נר הוי' נשמת אדם

身處肉身中的靈魂；它的燈油、燈芯與兩種火焰，對應於 ה' 的四個字母。

制伏與轉化 (אתכפייא, iskafya; אתהפכא, is' hapcha) אתכפייא ואתהפכא

具有 ה' 性質的靈魂先制伏動物性靈魂，再將它轉化，正如火焰吞噬燈芯並將它化為光。

王權 (מלכות, Malchus) מלכות

ה' 對世界的統治，只是經由收縮而達至的外在光輝，並非 ה' 的本質；一切創造都由此而流出。

高層與低層的敬畏 יראה עילאה ויראה תתאה

高層敬畏是源自智慧的自我消融，是燈油與 yud；低層敬畏則是害怕違逆君王，是燈芯與末尾的 hei。

兩種愛、兩種光色 ב"פ רחימו — ב' גווי אור

從上而來、作為恩賜賜下的偉大之愛，是白光與首個 hei；沉思 ה' 的偉大而生的愛，則是暗色之光與 vav。

兩個 ה' כי שמות הוי'

一個 ה' 存在於有序世界之中，另一個更高的名超越它們，並以多出的 vav 為標記；這更高之名帶來憐憫與光，即使在靈魂自身的燈光昏暗之處也是如此。

由上而起的激發 אתערותא דלעילא

不由下方的任何激發所促成、而是由上賜下的神聖之光；後世世代的黑暗與光明節的奇蹟都是如此。

問題與燈

1 כי אתה נרי ה' והוי"ה יגיה חשכי. להבין הכפל ב"פ [ב' פעמים] הוי' הא' הוי' והב' והוי' בתוספת וי"ו.

「因為你是我的燈——הי——而 הי 照亮我的黑暗。」[我們需要]理解 הי 重複出現兩次：第一次是「הי」，第二次是「而 הי」，多了一個字母 vav (ו)。

本篇 maamar 以大衛王 (דוד) 所說的一節經文開篇，其中 הי 出現兩次。Alter Rebbe (אדמו"ר הזקן) 提出疑問：為何重複？又為何第二次多了一個字母 vav (「而」)？

הנה כתיב נר ה' נשמת אדם. פ' שנשמת אדם המלוכשת בגוף הוא בחי' נר של שם הוי'. לפי שכל הארבעה אותיות דשם הוי' מרומזות בנר.

現在經上寫道：「**נר ה' 的燈是人的靈魂。**」意思是，人的靈魂被包覆於身體之中，屬於 הי 的燈這一層面；因為 הי 的四個字母，全都在燈中有所暗示。

他從《箴言》中稱人的靈魂為「**נר ה' 的燈**」的經文說起。靈魂活在身體之中，便是這個名字的一盞燈，因為燈的各個部件都對應著這個名字的四個字母。Kehot 的註釋引述 Or HaTorah (אור התורה)，指出這項教導的來源是 Arizal (האריז"ל) 的 Pri Etz Chaim (פרי עץ חיים，Sha' ar HaShabbos，第四章末)。

2 והיינו בארבעה דברים שבנר שהם השמן והפתילה וב' גווני אור נהורא אוכמא⁵ הנאחז בפתילה ונהורא חורא למעלה ממנה.

也就是說，在燈的四項構成中，有油、燈芯，以及兩種光色——暗色之光 (נהורא אוכמא，nehora uchma)，它附著於燈芯；還有白色之光 (נהורא חורא，nehora chivra)，位於燈芯上方。

燈有四個部分：油、燈芯，以及兩種火焰色調。暗色之光貼近燈芯並附著於它，白色之光則升在它上方。

ולכן הנשמה קרויה נר שיש בה ג"כ ד' בחינות הללו שמן ופתילה וב' גווני אור המרומזות בד' אותיות הוי'.

因此，靈魂被稱為燈，因為它也具有這四個層面——油、燈芯，以及兩種光色；它們都暗示在 הוי' (Havayah) 的四個字母中。

靈魂具有相同的四個要素，因此被稱為燈；這四者也分別對應於 הוי' (Havayah) 的四個字母。各部分分別對應哪個字母，本文稍後會逐一說明。

燈芯與燈油

3 ולהבין ד' בחינות הללו בנשמה. וגם להבין ענין הנרות שהיו במקדש

[我們必須]理解靈魂中的這四個層面／範疇（**בחינה**，bechinah），也要理解聖殿中燈臺的含義。

這裡一併提出兩個問題：燈的四個部分在靈魂中分別代表甚麼，以及聖殿的燈臺（Menorah）有何含義。

שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] **וכי לאורה הוא צריך⁶ כו'. אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה**

שורה בישראל. וצ"ל למה הנרות דוקא עדות להשראת השכינה.

關於這些燈，我們蒙福的賢者曾說：「祂需要它的光嗎？」等等。「倒是對來到世上的一切人作見證，證明聖者的臨在（**שכינה**，Shechinah）居住在以色列中。」並且必須說明，為何唯獨燈臺能見證 **שכינה** 的臨在。

塔木德問，**הי**難道會需要燈臺的光嗎？回答說，燈臺是向世人作見證，證明 **שכינה** 居住在猶太民族中。阿德莫爾哈扎肯（**אדמו"ר הזקן**）問，為何唯獨燈臺應當成為這項見證。

אך הענין הוא כי הנה אור המאיר הוא בשביל שנאחז האור בפתילה ומכלה אותה. אך הפתילה לבדה

היתה כבה וכלה במהרה

然而，事情是這樣：光之所以發亮，是因為光附著在燈芯上，並將燈芯燃盡。但燈芯若單獨燃燒，很快便會熄滅並燃盡。

他從火焰如何燃燒說起。火焰附著在燈芯上而發光，但燈芯若單獨燃燒，很快便會熄滅。

וגם לא היתה הארת האור טובה כ"כ [כל כך] רק ע"י השמן שהוא הגורם התחברות האור בפתילה.

光的照耀也不會如此明亮；[只有藉著油才會如此]，因為油促成光與燈芯的結合。

油使火焰持續附著在燈芯上，並使光明亮地照耀。這樣，這個比喻便可以應用於靈魂。

4 והוא הגורם להיות האור טוב ובהיר שע"י השמן נעשה גוון נהורא חיוורא. וע"י הפתילה גוונא אוכמא.

正是它使光明亮而美好：藉著油，白光之色澤便顯現出來；藉著燈芯，則顯現出暗色。

油產生白光，而燈芯產生暗光。因此，火焰的兩種色調，分別來自供養火焰的這兩種物質。

וככל המשל הזה כך הוא בהתלבשות הנשמה בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] שאור הנאחז ונתלבש בנפש הבהמית הוא כמשל האור שנאחז בפתילה. כי הנה הנה"ב [הנפש הבהמית] נלקחה מבחי' ק"נ [קליפת נוגה] וכלולה מע"ס [מעשר ספירות] דנוגה שכל ומדות.

正如整個比喻所說，靈魂披覆於身體及動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis）之中，也是如此：那抓住並披覆於動物性靈魂之中的光，就如比喻中抓住燈芯的光。因為動物性靈魂取自光明外殼（קליפת נוגה，kelipas nogah）這一層面，並由光明外殼的十個屬性（ספירות，Sefiros），即智力與情感屬性（מדות，middos）所組成。

現在將比喻應用於此：具有^ה性質的靈魂（נפש האלקית，nefesh Elohis）之光抓住動物性靈魂，正如火焰抓住燈芯。動物性靈魂來自光明外殼——這是遮蔽的一個層面，仍然可以淨化並提升——並具有十種智力與情感的力量。

כי זלעו"ז [זה לעומת זה] עשה.⁷ כמו שיש ע"ס [עשר ספירות] בנשמה היא נה"א [נפש האלקית] שהם בקדושה. כך יש עשר בחי' בנה"ב [בנפש הבהמית] שהן לגרמיה כו'. אשר שלט האדם באדם.⁸

因為「[הי]造了彼此相對的這一方與那一方。」正如靈魂，也就是具有^ה性質的靈魂（נפש האלקית），有十個^{ספירות}，且處於神聖之中；動物性靈魂（נפש הבהמית）也有十個層面，這些層面以自身為目的，等等。「人管轄人時。」

這是依據一項原則：^ה造了神聖及其相反的一方，使兩者彼此對應；具有^ה性質的靈魂的十種力量處於神聖之中，而動物性靈魂的十種力量則以自身為目的。Koheles所說的「人管轄人時」，表面上是指一個人對另一個人的權力；此處則暗指一個人內的兩個靈魂爭奪主導權。

5 ולאם מלאם יאמץ.⁹ וע"ס [ועשר ספירות] דנה"א [דנפש האלקית] נאחזות ומתלבשות בע"ס [בעשר ספירות] דנה"ב [דנפש הבהמית] שהן לעומת זה. והכוונה הוא בכדי להפך נה"ב [נפש הבהמית] ולכלות אותה באור הנשמה.

「一族必強於另一族。」具有^ה性質的靈魂（נפש האלקית，nefesh Elohis）的十個屬性（ספירות，Sefiros），附著於並包裹在動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis）的十個屬性之中；後者與前者相對應。其用意是要轉化動物性靈魂，並使它在靈魂之光中消融。

^ה告訴利百加（רבקה），她腹中的雙胞胎「一族必強於另一族」；阿爾特雷貝將此應用於兩個靈魂。具有^ה性質的靈魂的力量進入動物性靈魂與之相應的力量之中，為的是轉化它，並使它在靈魂之光中消融。

ולהיות אתכפיא ואתהפכא כו' דוגמת כליון הפתילה באור הנאחז בה. וכמו שהפתילה עצמה נהפכת לאור ואש. כך נה"ב [נפש הבהמית] עצמה היא אתהפכא כו'.

並且[其用意是]要達到制伏與轉化（אתכפיא，iskafya；אתהפכא，is' hapcha），等等，就如同燈芯被攀附其上的光焰燃盡。正如燈芯本身轉化為光與火焰，動物性靈魂本身也經歷轉化（אתהפכא），等等。

目標既是制伏動物性靈魂（אתכפיא），也是轉化它（אתהפכא），就如火焰燃盡燈芯。正如燈芯本身化為光與火焰，動物性靈魂本身也應當轉化。

「我要尊崇祢，我的 ה'、君王」

6 אך להבין ענין זה כיצד תהיה התהפכות נה"ב [נפש הבהמית] החיונית להיות עולה במדרגה גדולה כ"כ כל [היות ממנה אור וגילוי אלקות].

但還須理解這一點：具有生命力的動物性靈魂（נפש הבהמית，nefesh habehamis）如何能發生轉化，升至如此崇高的層次，以致光明與אלקות的顯現由它而出？

Alter Rebbe 問：動物性靈魂原本僅使身體有生命，怎能升至如此高的層次，成為光明與אלקות顯現的源頭？答案將在接下來的幾段逐步展開。

הנה כתיב ארוממך¹⁰ אלקי המלך¹¹ ויש בזה ב' פירושים¹² הא' ארוממך ממטלמ"ע [ממטה למעלה] והב' ארוממך היינו להיות המשכת הרוממות מלמעלמ"ט [מלמעלה למטה].

現在經文說：「我必尊崇祢，我的 ה'、君王。」對此有兩種解釋：第一，「我必尊崇祢」是指從下而上；第二，「我必尊崇祢」意即使崇高性由上而下引降。

他以《詩篇》第145篇的首句「我必尊崇祢，我的 ה'、君王」開篇。「尊崇」ה'，既可以指使事物由下而上提升，也可以指把崇高性由上引降到世界之中。

7 וביאור הענין כי הנה פני אלקי מלשון אלי הארץ¹³ שהוא לי [לשון] כח¹⁴ שזה אמר דהע"ה [דוד המלך עליו השלום] בעבור כללות העולם

這段話的解釋是：אלקי (Elokai，「我的 ה'」) 一詞，源自「地上的強者」(אלי，eilei) 這個說法，意指力量。大衛 (דוד) 王，願他平安，是就整個世界而言如此說的。

ה' 一詞可視為與 אלי הארץ (「地上的強者」) 相關，因此表示力量。大衛王所說的，是 ה' 作為力量，運行於整個世界之中。

שהכח והחיות הנמשך בהם מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה הממכ"ע [הממלא כל עלמין] הוא בבחי' המלך שלהיותו מלך על כל העולם הם חיים וקיימים ונתהוו מאין ליש מבחי' זו דמלכותו ית'.

[他的意思是，]從無限之光 (אור אין סוף，Or Ein Sof)，願祂受頌讚，亦即充滿一切世界之光 (ממלא כל עלמין，memalei kol almin)，流入它們的力量與生命力 (חיות，chayus)，屬於「君王」這一層面；因為祂是整個世界的君王，所以它們得以生存並持續存在，並從祂的王權 (מלכות，Malchus) 這一層面由無而有地形成。願祂受頌讚。

從無限之光充滿一切世界而流入世界的力量與生命力，源自 ה' 作為君王的一面。因為祂是世界的君王，世界才能生存、持續存在，並由無而有地形成；這一切都源於祂的王權。

8 ונודע שהמלוכה והממשלה שבמלך אינה רק בחי' הארה והתפשטות לזולתו ואינו נוגע למלך עצמו כמו שאר מעלות ומדות שבו שהוא חכם כו'.

眾所周知，君王的王權與統治，只是向他者發出的光明與延展，並不關涉君王自身；他身上其他的優長與品性——例如他有智慧等等——則不同，關乎其自身。

君王的統治向外及於臣民；它並非君王自身的一部分；他的智慧及其他品性則屬於君王自身。王權只是君王向他者延展的一道光明。

וזהו מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים].¹⁵ שהתהוות כל עולמים עליונים ותחתונים והכח והחיות המלוּבש בהן ומהוה אותן נמשך מבחי' מדת מלכותך שהוא ענין מהות המלוכה והממשלה ולא ממהות המלך עצמו רק מבחי' מלכותו כו'.¹⁶

這就是[「祢的王權是統御一切世界的王權」]：一切世界，無論上界或下界，皆得以形成；其中所包裹、使它們得以形成的力量與生命力（חיות, chayus），都源自「祢的王權」這一屬性層面，即王權（מלכות, Malchus）——這是王權與統治的本質——而非源自君王自身的本質，只源自祂王權這一層面，等等。

這解釋了經文「祢的王權是統御一切世界的王權」：世界以及創造世界的生命力，都只源自 ה' 的王權屬性（Malchus），並非源自祂的本質。一切受造之物，都源自 ה' 向外發出一線微光。

9 והנה להיות התפשטות אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בבחי' מלכותו ית' היו כמה צמצומים. וכמ"ש להודיע לבני האדם¹⁷ גבורותיו וכבוד הדר מלכותו.

如今，為使無限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof），願祂受頌讚，延展至祂王權（מלכות, Malchus）的層面，曾經歷了多重收縮（צמצומים, tzimtzumim）；正如經上所說：「使世人知道祂的大能作為，以及祂王權的榮美與光輝。」

為使無限之光延展至王權的層面，必須經歷多重收縮。詩篇145篇的經文將 ה' 的「大能作為」與祂王權的榮耀並提。

גבורותיו הן הן הצמצומים להיות כבוד הדר מלכותו. ואין זה אלא בחי' זיו להיות כבוד והדר. וכמאמר בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] בחי' שם בלבד.

「祂的大能作為」（גבורותיו, gevurosav）正是那些收縮，使得「祂王權的榮美與光輝」得以顯現。而這不過是光輝（זיו, ziv）的層面，僅為榮耀與威儀——正如「願祂榮耀王權之名永遠受頌讚」這句禱詞所示：它僅是「名」的層面。

「大能作為」一詞（גבורותיו）也有克制、限制之意，因此阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）將它解作使王權得以顯現的收縮。王權不過是光輝（זיו）；「願祂榮耀王權之名永遠受頌讚」這句應答提示我們，這只是「名」，而非 ה' 的本體。

ואי לזאת ארוממך שעי"ז יבא לקיום ואהבת את¹⁸ ה' אלקיך הוא אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש בכל לבבך בשני יצריך¹⁹ שעי"ז אתכפיא כו' שלא יהי' [יהיה] חפץ ורצון אחר זולתו וכמ"ש מי לי בשמים²⁰ וכו'.

因此，「我必尊崇你」：藉此，人便能實踐「你要愛 ה'，你的 אלקים (Elokim)」——也就是無限之光（אור אין סוף）本身，願祂受頌讚——「要全心愛祂」，以你心中的兩種傾向都如此；藉此便能降伏（אתכפיא，iskafya）等等，使人除祂以外別無其他欲求，也別無其他意願（רצון，ratzon），正如經上所說：「我在天上有誰呢……」

因此，「我必尊崇你」意指不再停留於這道光輝，而是將愛導向無限之光本身，以「全心」愛 ה'，也就是以良善與邪惡兩種傾向都如此。當邪惡傾向被降伏，人便除 ה' 以外別無所求，正如「我在天上有誰呢……」所說。

וזהו ארוממך ממטה למעלה.²¹ (ועי' [ועיין] בזהר וארא דכ"ח²² סוף ע"ב) וגם ארוממך המשכת הרוממו' מלמעלה למטה.²³

這就是「我必尊崇你」由下而上。（參見 Zohar（זהר），Vaera，28b 末。）「我必尊崇你」也指把崇高境界由上往下引降。

這種朝向 ה' 本體的愛，是由下而上的「尊崇」；此處引用 Zohar 中 Vaera 的論述。第二層意思，即把崇高境界由上引降，將於下文說明。

והענין כי הנה פעם אומרים²³ יחיד חי העולמים מלך ופעם אומרים מלך יחיד חי העולמים.²⁴

事情是這樣的：有時我們說：「獨一者、眾世界之生命、君王」；有時則說：「君王、獨一者、眾世界之生命」。

為了解釋由上而下的意思，阿爾特雷貝指出禱文中同一組詞語有兩種次序。一種把「君王」放在最後，另一種則把它放在最前。

ופי' כי יחיד חי העולמים מלך היינו שהוא יחיד ומיוחד לבדו ית' וקדוש ומובדל כו'.²⁵

「獨一者、眾世界之生命、君王」的意思是：祂獨一無二，唯有祂自己；願祂受頌讚，祂神聖而超然分立，等等。

在「獨一者、眾世界之生命、君王」這種次序中，首先說祂是「獨一者」：唯有祂自己，神聖而超然於眾世界。接著才說祂是眾世界的生命與君王。

10 וחי העולמים הוא ע"י כמה צמצומים להיות בבחינת מלך לעולם שעי"ז ארוממך מלמעלה למטה כו'

而「諸世界之生命」是藉著多次收縮（צמצומים，tzimtzumim）而成，使祂處於作為世界之王的層次；藉此，「我要尊崇祢」便是由上而下，等等。

在第一次次序中，祂要成為「諸世界之生命」，唯有經過多次收縮，才能使祂成為統治世界的王。阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將此連結到「我要尊崇祢」的第二種含義：使尊崇由上而下地引降。

ומלך יחיד חי העולמים היינו שלהיות חי העולמים הוא מתצמצם בבחי' מלך ובחינת מלך זה הגם שהוא בחי' אחרונה לגבי א"ס ב"ה עצמו מ"מ הוא בבחי' יחיד ומיוחד קדוש ומובדל כו' לגבי התהוות עלמין

而「王、獨一者、諸世界之生命」的意思是：祂為了成為諸世界之生命，便收縮自身，進入王的層次；這王的層次，雖然相對於無限者（אין סוף, Ein Sof）——即祂自身——是最後的層次，然而相對於諸世界的形成而言，仍處於獨一無二、神聖而超然的層次，等等。

在第二種次序中，「王」先於其他：為了賜生命給諸世界，祂收縮自身，進入王的層次。然而，相對於無限者自身，這一層雖是最後、最低的層次，與諸世界相比，仍是「獨一」、神聖而超然的。

ואי לזאת נמשך בחינת מלכותו לבחי' יחיד חי העולמים להיות התלבשות מלך יחיד קדוש ומובדל כו' בבחינת עלמין והיינו בעוה"ז הגשמי דוקא כי נעוץ תחלתן בסופן²⁶ דייקא.

因此，祂的王權（מלכות, Malchus）便被引至「獨一者、諸世界之生命」的層次，使這位獨一、神聖而超然的王，等等，衣著於諸世界的層面中——也就是說，特別在這個物質世界；因為「其起始正嵌入其終末」，正是如此。

因此，祂的王權能將「獨一」的特質帶入諸世界本身，使這位神聖、超然的王衣著於其中。這特別發生在物質世界，因為正如《Sefer Yetzirah》（ספר יצירה）所說：「其起始嵌入其終末」：最高者與最低者相繫。

第 4 節 · 111-13

藉由行為顯露的光

11 וזהו והיו הדברים האלה²⁷ אשר אנכי מצוך היום כו' היום לעשותם^{28, 29} כי הוא המשכת אור א"ס ב"ה

ממש מצוך מלשון התקשרות

這就是[「我今日吩咐你的這些話，將要……」等等，以及「今日是為了實行它們」的意思]：因為這正是引下無限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof）本身（願祂受頌讚）；「吩咐你」（מצוך, metzavecha）一語，取其連結之義。

「我今日吩咐你的這些話」這句經文，被解作引下無限之光本身。「吩咐你」（מצוך）被聽作 צוותא (tzavsa，連結)，因為誡命（מצוה, mitzvah）使人與祂相連。

בבחי' היום לעשותם דוקא שהוא בעולם הזה עולם המעשה ולא בעולמות עליונים שהם ע"י השתלשלות בירידת סתר המדרגות מעילה לעלול כו' ורחוקים מאור א"ס ב"ה ממש.

這唯獨是在「今日是為了實行它們」這一層面上，也就是在此世、行動的世界，而非在較高的世界；較高的世界是藉著世界層層下延的鏈條（השתלשלות, hishtalshelus）而形成，經由隱微層級由因果果地下降，等等，因此遠離無限之光本身（願祂受頌讚）。

這只發生在「今日是為了實行它們」之時，也就是在此世、行動的世界，正如塔木德對這些字句的解讀；而不是在較高的世界。較高的世界經由由因至果的逐步下降而形成，因此遠離無限之光本身。

משא"כ בסוף מעשה מתגלה אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש שלא כדרך ירידת והשתלשלות העולמות אלא כמשל האור הנאחז בפתילה שקודם שנאחז בפתילה אינו עולה בשם אור כלל.

然而，在行動的終末，情形並非如此：無限之光本身（願祂受頌讚）在那裡顯露，並非循著世界下降、層層下延的途徑，而是如同光焰攀附燈芯的比喻：光焰尚未攀附燈芯之前，根本不能稱為光。

在行動的終末，也就是最低之處，無限之光本身顯露，並非經由逐步下降。這好比火焰攀附燈芯：在它攀附燈芯之前，根本不能稱為光。

12 וע"י התאחזותו בדבר גשמי נתהווה גילוי אור.³⁰ אך אור זה צריך להמשיך על ידי עבודת האדם ורוח אייתי רוח³¹ ואמשיך רוח. אם ישים אליו לבו³² רוחו ונשמתו אליו יאסוף.

藉著它攀附在物質之物上，光的顯現便形成了。然而，這道光必須透過人的事奉引降下來；正如「一個靈引來一個靈，並引降一個靈。」又說：「若他將心意轉向祂，就會把自己的靈與魂聚集歸向祂。」

火焰只有攀附在某種物質之物上，才會顯現為可見的光；因此，**ה'**的光是透過物質的行為顯現的。然而，這道光必須由人自身的事奉引降下來：正如《Zohar》（**זהר**）所說，來自下方的靈會「引來」來自上方的靈。以利戶（**אליהוא**）在《Iyov》（**איוב**）中的話，表面上明明是在說 **ה'**將心意放在人身上，並將人的靈收回；此處卻將它解讀為人將心意轉向 **ה'**，並把自己的靈與魂聚集歸向祂。

13 וזהו ענין הדלקת הנרות להדליק ולהמשיך האור³³ שיהא נאחז בפתילה. וזהו קרוב ה' לכל קראיו³⁴ לכל אשר יקראהו באמת.

這就是點燃燈盞的含義：點燃並引下光，使光附著在燈芯上。而這就是〔其含義〕：「**ה'**親近一切呼求祂的人，親近一切真誠呼求祂的人。」

點燃燈盞，意即將光引下，使光附著在燈芯上。這就是「**ה'**親近一切真誠呼求祂的人」的含義：呼求祂，便將祂的親近引下。

דהיינו להיות אמת ה' לעולם. ואמתות ה' הוא שמעלה ומטה שוים לפניו ית' כחשיכו' [כחשיכה]³⁵ כאורה
也就是說，使「**ה'**的真實」存於世間（**לעולם**，le' olam）。**ה'**的真實是：在祂面前，上與下相等，願祂受頌讚——「黑暗如同光明。」

「誠心」呼求，意即將「**ה'**的真實」帶入世間。這真實是：在祂面前，上與下相等；對祂而言，「黑暗如同光明」。

וסדר השתלשלות הוא רק בערכנו ובערך כל העולמות הברואים מאין ליש שלא יבטלו במציאות ונק' כדמותנו³⁶ דמות כבוד³⁷ ה'. אבל בצלמנו בצלם אלקים³⁸ היינו אמתות יחודו יתברך בעליונים ובתחתונים בשוה.³⁹

世界層層下延的鏈條（השתלשלות, hishtalshelus）的秩序，只是相對於我們，以及相對於一切由無而有受造的世界而言，為的是使它們不致被消融至不復存在；這稱為「按我們的形貌」，即「**ה'**榮耀的形貌」。但「在我們的形象中」、「在**אלקים**（Elokim）的形象中」，則是指祂的合一之真實，願祂受頌讚，在上界與下界同等成立。

上界與下界的階序，只從我們以及受造物角度而存在，為的是使受造物不致被淹沒至不復存在；這稱為**ה'**的「形貌」。與此相對，**אלקים**（Elokim）的「形象」，指的是祂合一之真實，這真實在最高與最低的境界中同等成立。

第 5 節 · 114

超越限度的慈愛

14 וכיצד נמשך אמת ה' לעולם אמר הכתוב כי גבר עלינו חסדו.⁴⁰ מחמת תגבורת חסד ואור עליון יותר מערך השתלשלות.

那麼，「**ה'**的真實」如何被引入世界？經文說：「因為祂的慈愛凌駕於我們之上」——這是藉著上方慈愛（חסד, Chesed）與光的湧現增盛，其程度超越世界層層下延的鏈條（השתלשלות, hishtalshelus）所能衡量的。

ה'的真實如何被引入世界？藉著「祂的慈愛凌駕於我們之上」：上方慈愛與光湧現增盛，超越層層下延的世界秩序所能衡量的程度。

והיינו ע"י נה"ב [נפש הבהמית] כד אתהפכא ואתכפייא כי נה"ב [נפש הבהמית] הגם שלמטה בעוה"ז היא במדרגה שפלה מ"מ שרשה ומקורה העליון היא הגבה למעלה במאד

這是藉著動物性靈魂（נפש הבהמית, nefesh habehamis）在經過轉化與制伏（אתהפכא ואתכפייא, is' hapcha and iskafya）時而實現的。雖然動物性靈魂在此世間處於低微的層次，但它的根源與上方本源卻極其高遠。

這股湧現，是藉著動物性靈魂轉化並受制伏而引發的。它在此世間雖處於低微的層次，其根源卻極其高遠。

שהיא מבחי' לפני מלך מלך.⁴¹ וכמ"ש במ"א מענין המאכל שעליו יחיה האדם^{42,43} מפני ששרשו ממקום גבוה כו'.

因為它源自「在任何君王作王以前」這一層面；正如別處所闡明的，關於人所賴以生存的食物，其根源來自高處，等等。

它的根源在「在任何君王作王以前」這一層面，指的是以東諸王；在卡巴拉中，這些王代表先於有序世界的托胡世界（תוהו，Tohu）。《Torah Ohr（תורה אור）》Beshalach篇中，Alter Rebbe也以同樣的方式解釋，為何低於人的食物能滋養人：食物中的神聖火花，其根源來自更高之處，即托胡。

ולכך ע"י התהפכות נה"ב [נפש הבהמית] בהתגברות הטוב על הרע מעורר כך למעלה בשרשה תגבורת אור וחסד עליון להיות גילוי אמת ה' לעולם אמתות ה' ממש.

因此，當動物性靈魂因善勝過惡而轉化時，便會相應地在其上方根源中，引發光與上方慈愛的湧現增盛，使「ה'的真實」在世界中顯現——也就是ה'本身的真實。

因此，當動物性靈魂因善勝過惡而轉化時，便會在其高遠的根源中引發上方光明與慈愛的湧現增盛。這使ה'的真實在世界中顯現，也就是ה'本身的真實。

(והוא בחי' חסד עליון הממתיק הגבורות. פי' דהרי מבואר לעיל שכדי להיות התפשטות האור בבחי' מל' הוא ע"י גבורות וצמצומים כמ"ש להודיע לבני האדם גבורותיו⁴⁴ כו'.

（這是甜化克制力量（גבורות，gevuros）的上方慈愛層面。也就是說，如上所述，光擴展至王權（מלכות，Malchus）這一層面，是透過克制力量與收縮（צמצומים，tzimtzumim）而實現的，正如經文所說：「為使世人知道祂的威能（גבורותיו，gevurosav）」，等等。）

括號中的話說明，這是能「甜化」克制力量的上方慈愛。如上所述，王權唯有透過克制與收縮才能顯現；這就是經文所說的「威能」。

אבל בחי' כי אתה נרי⁴⁵ הוי' הוא בחי' כי גבר עלינו חסדו להיות תוספת אור בלי צמצומים כו'. ונק' בחי' מיתוק זה יחוד קובה"ו [קודשא בריך הוא ושכינתיה] כמ"ש בתניא פמ"א [פרק מ"א / פרשה מ"א] בהג"ה [בהגהה]⁴⁶

但「祂是我的燈，ה'」這一層面，乃是「因為祂的慈愛凌駕於我們之上」這一層面，使光得以增添而不經過收縮，等等。這種甜化的層面稱為קב"ה (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」) 與聖者的臨在（שכינה，Shechinah）的合一，正如《Tanya（תניא）》第41章註解所闡明的。）

「祂是我的燈，ה'」所指的光，則是那股「凌駕」而來的慈愛，帶來不經收縮的額外光明。這種甜化，就是聖者，願祂受頌讚，與聖者的臨在合一；《Tanya》第41章的註解曾論及此事。

אך הנה כמו במשל אור הנר הנ"ל שע"י כליון הפתילה לבדה אינה מאיר כ"כ [כל כך] כ"א ע"י השמן.

然而，正如前面所提到的燈光比喻，單靠燈芯燃盡，光並不會很明亮；唯有有了油，才會明亮。

燈的比喻還有另一個要素：若沒有油，單靠燈芯燃燒，光就不會明亮。現在要在靈魂中找出油所對應的部分。

כך צ"ל בחי' שמן בעבודת האדם בהתלבשות הנשמה בגוף. והוא ענין שמן משחת קדש⁴⁷ ורומז על התורה

同樣，人在靈魂包裹於身體之中的服務，也必須有油這一層面。這就是「聖潔膏油」（שמן משחת, shemen mishchas kodesh），它象徵妥拉。

靈魂處於身體之中時，人的服務也需要「油」。這油就是妥拉，「聖潔膏油」所象徵的正是妥拉。

כי קדש הוא בבחי' חכמה ואורייתא מחכמה נפקת והשמן היא פנימיות החיות שבכל הדברים שמוציאים מהן השמן.

因為「聖潔」（קדש, kodesh）處於智慧（חכמה, Chochmah）的層面，而「妥拉由智慧而出」。油則是從中榨取油脂的一切事物之生命力的內在層面（פנימיות, pnimiyus）。

「聖潔」（קדש, kodesh）表示智慧（חכמה, Chochmah），妥拉源自智慧。油是從中榨取油脂的任何事物最內在的生命力。

第 6 節 · 115-21

燈油、敬畏與愛

15 ולכן בכל הדברים יש שמן ואפי' [ואפילו] באבנים⁴⁸ כי כולם בחכמה עשית⁴⁹ ויש בכולם פנימיות החיות בבחי' שמן.

因此，一切事物中都有油，甚至石頭也有，因為「你以智慧（חכמה, Chochmah）造了這一切」；而且在它們全都具有生命力的內在層面（פנימיות, pnimiyus），也就是油的層面。

既然一切事物都是透過智慧（חכמה）造的，每一受造物都有內在的生命力，也就是它的「油」，連石頭也不例外。本篇講章（מאמר, maamar）的另一份抄本（Sefer HaMaamarim（ספר המאמרים）5568），在 Kehot 的註釋中引述「從堅硬的燧石中取油」這句經文，作為油是每一存在之物的內在層面的證據。

והשמן הנמשך מקדש שהיא ח"ע [חכמה עילאה] היא ג"כ המתלבשת אפי' [אפילו] בדברים גשמיים כמו זרעים מועד כו'.

而從「聖」（קודש, kodesh）所引出的油，也就是上層的智慧（חכמה），同樣會包裹在物質事物之中，例如種籽（זרעים, Zeraim）[和]節期（מועד, Moed）等。

從「聖」——上層的智慧（חכמה）——所引出的油，同樣包裹在妥拉對物質事物的論述之中。Zeraim 和 Moed 是《Mishnah》（משנה）的篇目，分別論述農業和節期。

16 ושמך זה הוא הגורם הארה רבה להיות האור טוב להאיר. והיינו להיות גלוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה

בנפש האדם בגלוי ממש כאלו רואה כו'

這油正是促成強烈光照的因素，使光明得以充分照耀。也就是，使無限之光（Or Ein Sof）——願祂受頌讚——在人的靈魂中真正顯現，成為實際的顯現，彷彿他看見了，等等。

油使光明燦然照耀：它使無限之光在人靈魂中真實顯現，鮮明得彷彿他親眼看見一般。

ולא בדמיונות הנולדים מן המחשבה לבדה שהן חולפות ועוברות ואינן קבועות בנפש באמת לאמתו רק

שיהא הגלוי בלב באמת לאמתו קבוע ותקוע בחיזוק כיתד שלא תמוט להיות נגדו תמיד⁵⁰

不是僅由思想所生的想像；這些想像轉瞬即逝，不能在靈魂中絕對真實地固定下來。相反，這顯現應當在心中絕對真實地固定並牢牢植根，如同一枚不會移動的木樁，使它常常呈現在他面前。

這不是單由思想產生、轉瞬即逝的意象；它消退之後，並不在心中留下持久的印記。這顯現必須固定在心中，如同牢不可移的木樁，使它始終呈現在他面前。

וגלוי זה הוא להיות יראת ה' על פניו יראה עלאה בבחי' בטול ממש הנרמזת באות יו"ד של שם הוי'

כנודע כי שם הוי' הוא דחילו ורחימו ורחימו ודחילו.

這顯現的目的，是使「對 ה'的敬畏」顯現在他臉上：即上層敬畏（יראה עלאה，yirah ila' ah），處於真正自我消融（ביטול，bittul）的層面；這由 הוי'（Havayah）的希伯來字母 יו"ד（yud）所暗示。因為眾所周知，רחימו代表敬畏與愛、愛與敬畏（דחילו ורחימו，dechilu urechimu；רחימו ודחילו，rechimu udechilu）。

這種持久的顯現會使「對 ה'的敬畏顯現在他臉上」：即上層敬畏、完全的自我消融，這由 הוי'（Havayah）的 יו"ד 所暗示。眾所周知，הוי'的四個字母代表先是敬畏與愛，然後是愛與敬畏；《Likkutei Torah》（לקוטי תורה）論《Shir HaShirim》（שיר השירים）時，正為此回引本篇 maamar，指出大愛是上層的 ה"א，而上層敬畏是 יו"ד。

נמצא שאות יו"ד הרומזת לחכמה הוא בחי' דחילו שהיא בחי' יראה עלאה⁵¹ אם אין חכמה אין

יראה.^{52,53} לכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מה להלך באימה⁵⁴ וביראה אף כאן כו'.

由此可知，暗示智慧（חכמה，Chochmah）的希伯來字母 יו"ד，正是敬畏（דחילו）的層面，也就是上層敬畏；正如所說：「若無智慧，便無敬畏。」因此，我們的賢者——願他們的記憶蒙福——說：「那裡既是在敬畏與戒懼中，這裡也如此，等等。」

יו"ד代表智慧，因此它就是上層敬畏；「若無智慧，便無敬畏」這句話正說明了這一點。正因如此，源自智慧的托拉，必須以西奈山領受托拉時的敬畏與戒懼來學習。

17 והיינו מפני התלבשות ח"ע [חכמה עילאה] ששם שורה ומתגלה אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש בבחי' בטול אפי' [אפילו] בדברים גשמיים הנאמרים בתורה אשר לפנינו.

這是因為超然智慧（**חכמה**，Chochmah）包藏於妥拉（**תורה**，Torah）之中；在那裡，無限之光（**אור אין סוף**，Or Ein Sof），願祂受頌讚，本身安住並顯現於自我消融（**ביטול**，bittul）的狀態；甚至在我們眼前這部妥拉所論述的物質事物中，也是如此。

這是因為超然智慧包藏於妥拉之中，而無限之光安住並顯現於自我消融的狀態。妥拉討論物質事物時，也是如此。

והלכה זו היא דבר ה' ממש. וכן האדם כשעוסק בתורה דבר ה' ממש ורוח פיו מדבר בו.

而這條律法（**הלכה**，halachah）正是 **ה'** 的話語本身。同樣，當一個人研習妥拉時，[這正是] **ה'** 的話語本身，而祂口中的氣息在他裡面說話。

因此，妥拉的每一條律法確實都是 **ה'** 的話語。當一個人研習妥拉時，**ה'** 的話語和祂口中的氣息透過祂發聲。

18 וכמ"ש ודברי אשר שמתי בפיו⁵⁵ ועז"נ [ועל זה נאמר] ודברת במ⁵⁶ להיות המשכ' חכמה ויראה עילאה במ בד"ת [בדברי תורה].

正如經文所說：「我所放在你口中的話語」；因此又說：「你要談論它們（**בם**，bam）」，使智慧（**חכמה**，Chochmah）與上層的敬畏被引下而進入其中（**בם**，bam）——也就是進入你所講述的托拉話語中。

以賽亞（**ישעיהו**）所說的「我所放在你口中的話語」支持這一點。「你要談論它們（bam）」被解讀為：將智慧與上層的敬畏引下，注入所誦講的托拉話語中。

ומזה נמשך תפלת י"ח בלחש ובחשאי בחי' שמן שהוא בחי' בטול. ועז"ז רומזים כריעות והשתחויות שבתפלה שהם המשכות הבטול.

由此而引出的，是十八祝禱（**תפלת י"ח**，Shemoneh Esreh）以低聲、寂靜的方式[誦念]——這是油的層面，也就是自我消融（**ביטול**，bittul）的層面。祈禱中的鞠躬與叩拜正是對此的暗示；它們是把自我消融引下。

十八祝禱以低聲、寂靜的方式誦念，因為它表達了這種「油」——上層敬畏中的自我消融。祈禱中的鞠躬也同樣把這種自我消融引下。

21 וזהו כי אתה נרי⁶³ הוי' שבחי' הוי' היא בבחי' נר בשמן ופתילה. וב' גונוי אור הרמוזות בד' אותיות של הוי' נעשה נרי שמתלבש בנר הוי' נשמת אדם⁶⁴ כנ"ל:

這就是[「因為你是我的燈，ה'」所表達的意思]：הוי' (Havayah) 這一層面呈現為一盞燈，有油和燈芯；兩種光色則暗示於ה'的四個字母之中；而[它]包裹於「ה'的燈——人的靈魂」之中，成為「我的燈」，如上所述。

現在，經文的前半句已得到解釋：ה'呈現為一盞燈，有油、燈芯和兩種光，與這個名稱的四個字母相應。它藉著包裹於人的靈魂——「ה'的燈」——之中，成為「我的燈」。

第 7 節 · 122-23

更高層次的 ה'

22 והי"ה יגיה חשכי.⁶⁵ והוי' בתוספת וי"ו רומזת על בחי' הוי' ביותר עליונה. וכמ"ש הי"ה הי"ה אל רחום וחנון⁶⁶ כו'.

「而 ה'照亮我的黑暗。」其中「而 ה'」這一表述帶有添加的字母 ו，暗示更高一層的 ה'；正如所寫：「ה'，慈悲而有恩典……」

這節經文的後半句「而 ה'照亮我的黑暗」使用了帶有添加字母 ו的「而 ה'」，指向這個名稱的一個更高層次。同一組重複的名稱，正是十三項憐憫屬性的開端：「ה'，慈悲而有恩典」；《Likutei Torah》（לקוטי תורה）Chukas 篇在 Kehot 註釋所引之處，引用了《Idra》，指出其中第一個名稱屬於小面相（情感屬性）（זעיר / א"ז），第二個則屬於 Atik，也就是冠冕（כתר，Keser）的內在層面。

ופסיק טעמא בגווייהו שיש ב' בחי' הוי'. והענין כי פעם כתיב⁶⁷ הוי' רחום וחנון ופעם כתיב חנון ורחום^{68, 69} הוי'.⁷⁰

吟誦停頓符號（פסיק טעמא，pesik）將兩個名稱分隔開來，因為 ה'有兩個層次。其意義在於：一處寫著「ה'，慈悲而有恩典」；另一處則寫著「有恩典而慈悲的是 ה'」。

那裡有一個吟誦停頓符號（pesik）將兩個名稱分開，表明它們是兩個層次。經文也有「ה'，慈悲而有恩典」和「有恩典而慈悲的是 ה'」兩種說法；詞序的不同將說明這兩個層次。

23 ופי' הוי' רחום וחנון⁷¹ שכדי להיות התגלות מדות רחום וחנון מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה דלאו מכל אלין מדות⁷² איהו כלל.⁷³ הוצרך להיות בחי' הוי' שהוא צמצום והתפשטות המשכה והתפשטות.

「Or Ein Sof，奧因索夫，憐憫且施恩」的意思是：為了使憐憫與施恩的屬性從無限之光（אור אין סוף）——願祂受頌讚——顯露出來；因為「祂全然不屬於這些屬性中的任何一種」，所以必須有 ה'這一層面，也就是收縮與擴展、引下與擴展。

「ה'，憐憫且施恩」把 ה'放在前面。ה'的本質，即無限之光，並不具有這些屬性；正如《Tikkunei Zohar》（תיקוני זוהר）所說，祂「全然不屬於這些屬性中的任何一種」。因此，必須有 ה'，其意義是收縮與擴展，並藉由引下使憐憫與施恩得以顯現。

אך פי' חנון ורחום⁷⁴ הוי' היינו שמבחי' חנון ורחום דהיינו⁷⁵ מפני כי חפץ חסד הוא⁷⁶ נמשך בחי' הוי' שהוא צמצום והתפשטות כו' שבסדר ההשתלשלות

但「施恩且有憐憫的是 ה'」的意思是：從「施恩且有憐憫」這一層面，也就是因為「祂喜愛慈愛」，便引下了世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）中那收縮與擴展等的 ה' 層面。

在「施恩且有憐憫的是 ה'」這句中，次序顛倒了，先提出各項屬性：因為「祂喜愛慈愛」，世界層層下延的鏈條中、具有收縮與擴展的 ה' 便從憐憫與施恩而引下。

משא"כ הוי' שקודם רחום וחנון היא ההוי' שלמעלה מגדר ההשתלשלות.

相對地，先於「憐憫且施恩」的 ה'，乃是超越השתלשלות界限的 ה'。

在十三項屬性中，出現在「憐憫且施恩」之前的 ה' 層次更高，超越有序世界的界限。

ושם נעשה ג"כ בחי' הוי' שהוא צמצום והתפשטות [והתפשטות] כו' כדי להמשיך מדת רחום וחנון בהוי' שבסדר ההשתלשלות.

在那裡也形成了 ה' 這一層面，也就是收縮與擴展等，目的是將憐憫與施恩的屬性引入השתלשלות之中的 ה'。

即使更高層的 ה' 也包含某種收縮與擴展；但其目的，是將憐憫與施恩引入有序世界之中的較低層 ה'。因此，更高的 ה' 是慈愛恩惠得以傳至較低層的源頭。

(ועמ"ש ע"פ ואתחנן אל⁷⁷ הוי' וע"פ וירא ישראל⁷⁸ את היד הגדולה כו' מענין ב' שמות הוי'):

(另參見〈我懇求 ה'〉一節，以及〈以色列看見那隻大手〉一節，關於兩個 ה' 的闡釋。)

阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）指的是另外兩篇論述（מאמרים，maamarim），討論兩個 ה'。《Kehot》的註記指出，〈Va' eschanan〉一講刊於《Or HaTorah》（אור התורה），〈Beshalach〉一講則刊於《Torah Ohr》（תורה אור）。

第 8 節 · 124-26

後世世代的黑暗

24 והנה בדורות הראשונים כמו בנביאים ושופטים מצינו דור שכולו זכאי או כולו חייב. ומי שהיה זכאי

הי' [היה] זכאי במדרגת צדיק גדול או נביא ומי שהיה חייב היה רשע גמור ועי"ז לא היו ממוצעים.

如今，在早期世代，例如在[先知與士師的時代]，我們發現有整個世代全然有功德，或全然有罪。凡有功德者，都是處於偉大義人（צדיק，tzaddik）或先知的層次；凡有罪者，則是徹底的惡人；因此，沒有介於兩者之間的人。

在較早的時代，例如先知與士師的時代，整個世代要麼全然正義，要麼全然有罪。正義者是偉大的義人或先知，而有罪者則完全邪惡，兩者之間沒有任何人。

אך דורות האחרונים דור אחר דור אין בהם רשעים כ"כ [כל כך] ולא צדיקים כ"כ [כל כך] טובים.

但在後來的世代，一代又一代，既沒有這樣的惡人，也沒有如此出色的 צדיקים。

在後來的世代，兩極的情形已逐漸消退；既沒有這樣的惡人，也沒有如此傑出的義人。

25 והענין שבדורות הראשונים [הראשונים] היו נשמות עליונות ממדרגות גבוהות ומצד נשמתם בעצמם היו

יכולים לשלוט על הרע שבנפשם ומיד כשיתבונן בגדולת א"ס ב"ה יגיע אליו היראה כו' רק רשע גמור

שמגביר הרע שבנפשו בשאט בנפש.

其意是：早期世代中，有來自高層次的崇高靈魂；憑著靈魂本身的力量，他們能制伏靈魂中的惡。只要一個人思量無限者（אין סוף, Ein Sof）的偉大，願祂受頌讚，敬畏便會立刻在他心中生起，等等——唯有徹底邪惡之人例外；他以全然蔑視的態度，助長自己靈魂中的惡。

早期世代的靈魂高超，憑自身的力量便能制伏內在的惡；僅僅思量 ה' 的偉大，就能使他們生起敬畏。唯有徹底邪惡、故意助長自身之惡的人，才做不到這一點。

אבל דורות האחרונים עיקבא דמשיחא⁷⁹ בחי' עקביים אין כח בנשמתם עצמם לשלוט על הרע וצריך

יגיעה רבה יגיעת נפש ויגיעת בשר.

然而，後期世代——「משיח (Moshiach) 的腳跟」(עיקבא דמשיחא, ikvesa diMeshicha)，即腳跟的層次——其靈魂本身沒有力量制伏惡，因此需要付出極大的努力：靈魂方面的操勞，以及肉身方面的操勞。

後期世代，即「משיח (Moshiach) 的腳跟」，是腳跟層面的靈魂；腳跟是身體最低的部位。其靈魂本身缺乏力量，無法自行制伏惡，因此必須付出極大的努力，既要在靈魂方面用功，也要在肉身方面用功。

26 וזהו והוי"ה יגיה חשכי⁸⁰ היינו בחי' חשך שבדורות אחרונים. כי דהע"ה [דוד המלך עליו השלום] אמר זה

בעד כללות ישראל שיש בהם בחי' חשך בדורות אחרונים עיקבא דמשיחא

這就是「而 ה' 照亮我的黑暗」的意思：指後世代的黑暗層面（בחינה, bechinah）。因為大衛王（דוד）——願他安息於平安——代表全體以色列說了這話；在他們當中，後世代存在著黑暗的 בחינה，即 משיח (Moshiach) 的腳跟時期。

「而 ה' 照亮我的黑暗」指的是這些後世代的黑暗。大衛王代表全體猶太民族發言，其中也包括 משיח (Moshiach) 來臨前的世代；在那些世代，靈魂自身的燈火黯淡。

שאין אתה נרי הוי"ה כלומר שאין נר הוי"ה נשמת אדם⁸¹ מ"מ והוי"ה היא בחי' הוי"ה עליונה שלמעלה מההשתלשלות יגיה חשכי ולמענו למענו יעשה⁸² כי חפץ חסד הוא⁸³ באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] בלי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא]:⁸⁴

[那麼]，便沒有「你是我的燈，הי」；也就是說，沒有「הי之燈，即人的靈魂」。然而，「הי」——指高層 הי 的層面，超越世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）——「照亮我的黑暗」；並且「為了祂自己，為了祂自己，祂必採取行動」，因為「祂喜愛慈愛」，這是藉由由上而起的激發（אתערותא דלעילא，isarusa dileila），而不藉由由下而起的激發（אתערותא דלתתא，isarusa dilesata）。

在那些世代，靈魂並不是一盞能憑自身力量發光的燈。即便如此，高層的 הי 超越有序的世界，仍為了祂自己照亮黑暗，因為祂喜愛慈愛；這是由上而起的激發，並不取決於由下而起的激發。

第 9 節 · ¶27-28

光明節

27 וזהו ענין נס דחנוכה שנכנסו יונים להיכל.⁸⁵ היכל הוא בחי' מח' ה"י כ"ל בגימטריא נש"ב [נ' שערי בינה].⁸⁶

這就是哈努卡（חנוכה，Chanukah）奇蹟的意義：希臘人進入了聖所（היכל，Heichal）。聖所是心智的層面：[其字母是] ה"י (hei-yud) [和] כ"ל (kaf-lamed)；按字母數值，這對應於理解（בינה，Binah）的五十道門。

哈努卡奇蹟闡明了這一點。希臘人進入了聖所，即聖殿的聖所；聖所對應於心智：其字母可分為 ה"י，Kehot 註釋將其解釋為理解（בינה）中的 ה (hei)；而 כ"ל 的數值是五十，與理解的五十道門相符。

והיונים הנ"ל הם בחי' חכמה דקליפה⁸⁷ חכמות חיצוניות כמו פילסופיא. שבזמן⁸⁸ שהוא היו פילסופים המכחישי' [המכחישים] בנבואה.

這些希臘人象徵外殼（קליפה，kelipah）的智慧（חכמה）：外在的智慧，例如哲學。因為那個時代有否認預言的哲學家。

希臘人代表外殼之智慧，也就是哲學等外在智慧。那個時代有否認預言的哲學家。

28 ולכן טמאו כל השמנים⁸⁹ של בחי' חכמה שבקדושה שרצו להשכיחם תורתך⁹⁰ כו' ונעשה נס ע"י פך של שמן שהי' [שהיה] מונח בחותמו של כה"ג [כהן גדול] דיקנא דכהנא רבא חסד עליון בהעלות אהרן את הנרות⁹¹ אהרן שושבינא דמטרוניתא⁹²

因此，他們玷污了所有的油，[這些油]屬於神聖領域中智慧（**חכמה**，Chochmah）的層面，因為他們企圖「使他們忘記你的妥拉」等等。奇蹟則藉著一小瓶油而發生；那瓶油存放著大祭司的印記——「大祭司的鬚鬚」，即至高的慈愛（**חסד**，Chesed）；「亞倫（**אהרן**）點燃燈盞時」——亞倫是「王后的陪侍者」。

希臘人玷污了油，也就是神聖的智慧，目的是使以色列忘記妥拉，正如哈努卡祈禱文所說。奇蹟藉著一小瓶由大祭司封印的油而發生；大祭司代表至高的慈愛：亞倫點燃燈盞，並被稱為「王后的陪侍者」——聖者的臨在（**שכינה**，Shechinah）。

שהיא אהבה הבאה מלמעלה באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] וממנו הדליקו כל הח' ימים שהם המחשבה וז' המדות שתהיינה מאירות באור האהבה הבאה מלמעלה בלי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והיא מבחי' וי"ו בתוספת וי"ו העליונה שלמעלה מעלה מן ההשתלשלות:⁹³

這是藉由由上而起的激發（**אתערותא דלעילא**，isarus dileila）而從上而來的愛。他們由此點燃了整整八天；這八天對應於思想和七種情感屬性（**מדות**，middos），使它們都在這從上而來的愛之光中發亮，而這愛不需要由下而起的激發（**אתערותא דלתתא**，isarus dilesata）。這愛源自希伯來字母（**וי"ו**，vav）所代表的層面，也就是那增添的 **וי"ו**；這是遠遠高於世界層層下延的鏈條（**השתלשלות**，hishtalshelus）的至高[層面]。

亞倫的慈愛是從上而來的愛，無須由下而來的觸發。人們從那一小瓶油點燃了整整八天，這八天對應於思想和七種情感屬性，使它們全都因這更高的愛而發亮；這愛源自「和 **ה'**」中增添的那個字母 **וי"ו**，遠遠超越有序的世界。

在事奉中的實踐

人必須在自己的事奉中帶入「燈油」：以西奈的敬畏研習妥拉，並以靜默與自我消融的心態祈禱，使具有^ה性質的靈魂之火抓住動物性靈魂並轉化它。這光必須藉由他自身的努力而引下來，「一個靈帶來另一個靈」；在後來的世代，這需要靈魂與肉身都付出極大的勞苦。當自己的燈似乎昏暗時，更高層次的^ה會以由上而起的激發照亮黑暗，正如光明節的燈所顯示。

討論問題

1. 為何白光來自燈油，而暗色之光來自燈芯？這兩種光如何對應於兩種愛？
2. 「唯一者、世界之生命、君王」與「君王、唯一者、世界之生命」有何不同？為何最高層面要特別在物質世界中顯露？
3. 如此低下的動物性靈魂，怎能激發出超越有序世界的慈愛？
4. 為何必須以西奈的敬畏研習妥拉？靜默的十八祝禱（שמונה עשרה，Shemoneh Esreh）如何表達同一種「燈油」？
5. 大祭司封存的油瓶，對自身燈火昏暗的世代有何啟示？

資料來源與參考文獻

註記

第 1 段

1 **כי אתה נרי**

註釋指出，該處刊有本篇 maamar 的一份講授記錄，並帶著問號將其歸於 Mittler Rebbe（**אדמו"ר האמצעי**）。

KEHOT 註記

הנחת כ"ק אדמו"ר האמצעי (?) בסה"מ תקס"ח ע' תרמג. ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע. המאמר עם הגהות בבוך 1135 בגוכתי"ק הצ"צ רשום "שבת חנוכה תקס"ח" (וכנראה שכת"י זה הגי' הצ"צ וממנו נדפס בתו"א, בגוכתי"ק נמצאים כמה הגהות בפנים שלא נדפסו בתו"א, וכמה הגהות בגוכתי"ק על צדי העמודים שנדפסו כאן). ראה גם ד"ה יונתי תר"מ סעי' ד. וראה פלח הרמון שמות ע' דש.

2 **כי אתה נרי ה'**

大衛（דוד）在（**דוד**）從他一切仇敵和掃羅（**שארל**）手中拯救他的那一天所作的感恩之歌：「因為你是我的燈，**הוי**（Havayah）；**ה'**（Havayah）照亮我的黑暗。」**ה'**是他在每一個黑暗時刻的光。本節經文中**ה'**重複出現，正是整篇 maamar 所要回答的問題。

שמואל ב כ"ב:כ"טII Samuel 22:29

כִּי־אַתָּה נִרִי ה' וְה' יִגִּיחַ חֲשָׁכִי:

For Thou art my lamp, O L-RD; And the L-RD doth lighten my darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

תהילים י"ח:כ"טPsalms 18:29

כִּי־אַתָּה תֹאמֵר נִרִי ה' אֶלְקִי יִגִּיחַ חֲשָׁכִי:

For Thou dost light my lamp; the L-RD my G-d doth lighten my darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמואל-ב כב, כט. ראה בסה"מ תקס"ח כרך ב ע' תתסח בהערה לע' תרמג שבכמה כת"י נוסף כאן תי' תאיר (כי אתה תאיר נרי ה' וה' יגיה חשכי) והוא צירוף מב' פסוקים דשמואל-ב, וע"פ תהלים יח, כט. וראה באוה"ת בראשית ע' שמט, ב.

3 **נר ה' נשמת אדם**

所羅門（**שלמה**）的箴言：「**ה'**的燈是人的靈魂，探索一切內室」：阿德莫爾察看人，正如藉燈照見一樣。阿德莫爾哈扎肯（**אדמו"ר הזקן**）對「燈」作精確解讀：靈魂是一盞燈，**ה'**的四個字母映照其中。（背景：Steinsaltz Tanakh）

משלי כ':כ"זProverbs 20:27

נֵר ה' נְשִׁמַת אָדָם חֹפֵשׁ כָּל־חֲדָרֵי־קֶשֶׁן:

The spirit of man is the lamp of the L-RD, searching all the inward parts.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי כ, כז.

4 **שכל הארבעה אותיות דשם הוי' מרומזות בנר**

Or HaTorah 在該處引述 Pri Etz Chaim 的 Shaar HaShabbos 第四章末，作為 **ה'**的四個字母暗示於燈中的來

源。

KEHOT 註記

באוה"ת שיט, ב מציין לפע"ח שער השבת ספ"ד. ובמשנת חסידים מסכת תוספת שבת פ"ג, ע"ש.

第 2 段

5 **דברים — נהורא אוכמא**

《Tikkunei Zohar》（**תיקוני זוהר**）提到「燈的三種顏色」。Kehot 註釋引讀者參看該處，以了解此處所述火焰的顏色。

תקו"ז תיקון וTikkunei Zohar, Tikkun 6

KEHOT 註記

ראה ת"ז תי' ו ע' יח, א תלת גווינין דשרגא. אוה"ת נח עא, ב.

第 3 段

6 **וכי לאורה הוא צריך**

塔木德問：既然以色列人在曠野四十年都藉著祂的光行走，**ה'**還需要聖燈臺的光嗎？塔木德回答說，這是向所有來到世上的人作見證，證明聖者的臨在（**שכינה**，Shechinah）安居於以色列之上。

שבת כ"ב ב:בShabbat 22b:2

מתיב רב שש"ת: "מחויץ לפרוכת העדות יערוף", וכי לאורה הוא צריך? והלא כל ארבעים שנה שהלכו בני ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו! אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל. מאי עדות? אמר רב: זו גר מערבי שנותן בה שמן קמדת חברותיה, וממנה היה מדליק ובה היה מסיים. והא הקא פיון דקביעי נרות, לא סגיא דלא משקל ואדלוקי. קשיא ברי למאן דאמר משום בזוי מצוה, ובין למאן דאמר משום אכחושי מצוה!

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

מנחות פ"ו ב:ה'ז'—Menachot 86b:5

（ויקרא כד, ב）צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך אמר רבי שמואל בר נחמני אליך ולא לי לא לאורה אני צריך: שלחן בצפון ומנורה בדרום אמר ר' זריקא אמר ר' אלעזר לא לאכילה אני צריך ולא לאורה אני צריך（מלכים א ו, ד）ויעש לבית חלוני שקופים אטומים תנא שקופין [מבפנים] ואטומים [מבחוץ] לא לאורה אני צריך

Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA)

KEHOT 註記

שבת כב, ב. מנחות פו, ב.

第 4 段

7 **כי זלעז"ז עשה**

《Koheles（קהלת）》勸人享受美好的日子，並省察不好的日子，因為**ה'**造了「此與彼相對」，使善與惡並存。阿德莫爾哈扎肯（**אדמו"ר הזקן**）將此視為一項原則：神聖與其反面是成對形成的，因此，動物性靈魂（**נפש הבהמית**，nefesh habehamis）有十種力量，與具有**ה'**性質的靈魂（**נפש**）

nefesh Elohis) 的十種力量相對應。(背景：Steinsaltz Tanakh)

קהלת ז'י"ד:14 Ecclesiastes 7:14

ביום טובה יהיה בטוב וביום רעה יהיה גם את־זה לעֲמַת־זה עֲשֵׂה הָאֱלֹקִים עַל־דִּבְרֵת שְׁלֵא יִמָּצֵא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוֹמָהּ:

In the day of prosperity be joyful, and in the day of adversity consider; G-d hath made even the one as well as the other, to the end that man should find nothing after him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

8

אשר שלט האדם באדם

《Koheles》指出，有一個時候「人管轄人，使他受害」：也就是一個人對另一個人的權力。阿德莫爾哈扎肯讀作，這兩個「人」指同一個人內的兩個靈魂，各有十種力量，彼此爭奪主導權。(背景：Steinsaltz Tanakh)

קהלת ח'י"ט:8 Ecclesiastes 8:9

אֶת־כָּל־יְהוָה רָאִיתִי וְנִתָּן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם עַתָּה אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בָּאָדָם לְרַע לוֹ:

All this have I seen, even applied my heart thereto, whatever the work that is done under the sun; what time one man had power over another to his hurt.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

קהלת ח, ט.

第 5 段

9

ולאם מלאם יאמץ

利百加(רבקה)腹中有兩個民族，並說：「一個民族將比另一個更強盛。」這篇 maamar 將這句話應用於具有「靈性」的靈魂(נפש האלקית, nefesh Elohis)與動物性靈魂(נפש הבהמית, nefesh habehamis)之間的內在爭戰。

בראשית כ"ה:23 Genesis 25:23

וַיֹּאמֶר ה' לָהּ שְׁנֵי גוֹיִם בְּבֶטְנָהּ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֶּנִּי יִפְרְדּוּ וְלֹאֵם מְלֹאֵם יִאֲמָצוּ רֵב רַב יַעֲבֹד צָעִיר:

And the L-RD said unto her: Two nations are in thy womb, And two peoples shall be separated from thy bowels; And the one people shall be stronger than the other people; And the elder shall serve the younger.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כה, כג.

第 6 段

10

הנה כתיב ארוממך

註釋指出，這裡的一段文字被 Or HaTorah 在〈Yisro〉和〈Va' eschanan〉的篇章中引用，並且也提及 Or HaTorah 的〈Terumah〉篇章。

KEHOT 註記

קטע מכאן מובא באוה"ת יתרו ע'תשנא. פ' ואתחנן ע' עא. יהל אור ע' תעה. סה"מ תרל"ג כרך א ע' עא. וראה סידור עם דא"ח מו, סע"ב ואילך. ובארוכה בפירוש המלות לכ"ק אדה"א קח, ג ואילך. אוה"ת פ' תרומה ע' א'שפא. בלקו"ת ראה כט, ד. שמע"צ פט, ד. מציין לכאן. לקמן קיד, א מפרש באופן אחר ע"ש שמציין לכאן.

11

ארוממך אלקי המלך

大衛(דוד)在《詩篇》第145篇開篇寫道：「我的 ה' 君王啊，我要尊崇你，永永遠遠稱頌你的名。」這是一首讚美之歌。這篇 maamar 將「尊崇」從兩個方向來理解，並解釋「我的 ה' 和「君王」是神聖力量的不同層級。

Psalms 145:1 תהלים קמ"ה:א

תהלה לְדָוִד אֲרֹמָמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאֶבְרַכְךָ שְׁמֶךָ לְעֹלָם וָעֶד:

[A Psalm of] praise; of David. I will extol Thee, my G-d, O King; And I will bless Thy name for ever and ever.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קמה, א.

12

ויש בזה ב' פירושים

註釋提及該處，供參照「我必尊崇你」的兩種解釋。

KEHOT 註記

ראה גם סידור עם דא"ח מו, ב ואילך. פיה"מ לאדה"א קח, ג ואילך. אוה"ת בראשית כז ד תתשצט, א. סה"מ תר"ס ע' סד.

第 7 段

13

פי אלקי מלשון אלי הארץ

尼布甲尼撒(נבוכדנצר)將約雅斤王(יהויכין)及其家眷，連同「地上的勇士(אילי, eilei)」——也就是當地的顯要人物——一同流放到巴比倫。阿爾特雷貝(אדמו"ר הזקן)由此推得，אילי (Elokai) 含有力量之意；這是根據 אילי (eilei) 一詞表示「勇士」的用法。(背景：Steinsaltz Tanakh)

מלכים ב כ"ד:ט"ו II Kings 24:15

יחזקאל י"ז:13 Ezekiel 17:13

וַיִּקַּח מִזְרַע הַמְּלוּכָה וַיִּכְרֹת אֹתוֹ בְּרִית וַיָּבֵא אֹתוֹ בְּאֶלֶה וְאֶת־אֵילֵי הָאֶרֶץ לֶקֶח:

and he took of the seed royal, and made a covenant with him, and brought him under an oath, and the mighty of the land he took away;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

מלכים-ב כד, טו. יחזקאל יז, יג. וראה באוה"ת פ' יתרו ע' תשנא "ויש לפרש לרומם בחי' אלקי המלך שהוא הכה שבבחי' ממכ"ע לבחי' אל עליון כה הסוכ"ע "ע"ש. וראה ביהל אור במילואים ע' תרסח. ובאוה"ת פ' ראה ע' תשפב. ובד"ה נר חנוכה תשי"ג.

14

שהוא לי כח

該文本指出，這是 ה' 的神聖之光所具有的力量，使萬有由無而有地存在；正如「歸於眾權能者之上的 ה'」一語所示，這力量是一切被稱為 אלקים 的力量之權能與根源，而天使被稱為「אלקים之子」。

KEHOT 註記

"שהוא כח אור אלקי המהווה כל הנמצאים כו' מאין ליש וכמ"ש לאלקי האלקים שהוא בחי' כח ומקור לכל הכוחות האלקים שהן הן המלאכים שנק' בני אלקים כנודע " — סה"מ תקס"ח ח"ב ע' תרמד.

第 8 段

מלכותך מכ"ע

「祢的王權乃是一切世界的王權。」阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）推論，每個世界都唯獨藉著 ה' 的王權而存在。

תהילים קמ"ה:י"ג Psalms 145:13

מַלְכוּתָךְ מִלְכוּת כָּל-עֲלָמִים וּמִמְשִׁלְתֶּךָ בְּכָל-דָּוָר וְדָר:

Thy kingdom is a kingdom for all ages, And Thy dominion endureth throughout all generations.

Migra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קמ"ה. יג.

16 שו"ה ולא ממהות – מלכותו כו'

註記將這份親筆稿——其中只有部分 *maamar* 留存——與 Buch 1223 一同列為手稿，並指出此處增補了一則標註於 5595 (1834-35) 的註解。

KEHOT 註記

בבדק 1135 גוכתי"ק הצ"צ (רק חלק מהמאמר והשאר חסר) ובבדק 1123 ניתוסף הגהה"מ משנת תקצ"ה: "והנה מה שנק' אלקי שהוא מלשון אילי הארץ וגם לשון אלקים כפשוטו, הענין הוא כי הנה פ' כח ואור וחיות הנו תמיד בס' הקבלה, ולכאורה הוכפל לשון ללא צורך, אמנם באמת אינו כן, והענין כי הנה ענין הכח הוא ענין גילוי ההעלם הוא כמשל הכח שביד האדם לזרוק את האבן שהאבן הוא דומם וטבעו ליפול למטה וע"י כח הזורק נישא באויר היפוך טבעו האבן, והנה הכח הזה שיש ביד האדם לזרוק האבן, והנה הכח הזה כשלא זרקו עדיין הרי ה' הכח הזה בהעלם רק אחר שיצא אל הגילוי לזרוק האבן ממש אז נראה לעין כל שהכח מתגלה שהרי נושא את האבן ביד זריקתו באויר נגד טבעו האבן ישרא, וגילוי זה של הכח שביד מן העלם אל הגילוי ברצון האדם תליא ואם יומשך בהעלם וגם איך וכמה יהי' הגילוי הכח, ועד"ז נק' בשמים ממעל כו', ע"כ שבח מעשי ידך שנמשל האור והחיות האלקים הנמשך ממנו ית' בכללות העולם בשי' מעשי ידך, שהוא כמשל גילוי הכח שביד האדם כו', ומוזה נבראו העולמות מאין המוחלט ליש היפך הטבע, וגם עוד זאת כמו שע"י אצבעות הדי מתחזק הכח לרוב מיני כחות לכתוב או לצייר או לזרוק כו', כן הן ריבוי מיני כחות לאין קץ נמשכים מבחי' ממכ"ע לבחי' לפושע"ד ולכן נק' שם אלקים לשון רבים כמ"ש אלקים קדושים ע"ש ריבוי התחלקות החיות, וכמו שיש גילוי כח מיד האדם לפעמים רק חיצוני' הכח לזרוק ולהגביה דבר קטן שאין צריך לזה פנימי' כוחו כלל ולפעמים יש גילוי פנימי' כוחו כו', וגם לפעמים מתלבש השכל בכח המעשה כמו לכתוב ולצייר ולפעמים הוא רק גילוי כח זה לבד בלי התלבשות השכל בו וכמו בכח הזריקה כו' כך בכח המהוה הצומח והדומ"מ ע"כ יש כמה מיני המשכות כחות אלקים וכללות העולם פנימיות וחיצוניות, והתלבשות השכל בכח זה כמו בכח המהוה הנפש השכלית משא"כ בכח המהוה נפש הצומח והדומם כו', וכן בהתחלקות עולמות עליונים ש"י עולמות לכל צדיק כו', וע"כ נמשל לכח דוקא כי כל בחי' ריבוי המשכות אליו מובן עד"מ מהמשמש כו' הכח שביד כו' ולא יובן כ"כ למשל המשכה האור מהמשמש ואין שייך בו ריבוי התחלקות כ"כ, וזהו אלקים לשון כח, אך הוא ג"כ כפשוטי לשון אלקות שגילוי הכח שלמעלה אינו כמשל גילוי הכח שבאדם, שהאדם מתפעל עי"ז ומתנגע עד שגמתי ויחזיר לאיתנו, משא"כ למעלה כתיב כי אני הו' לא שנית שאין בו שום שינוי והתפעלות ע"י המשכות וגילוי כח הנ"ל מההעלם אל הגילוי והיינו לפי שגילוי זה הוא דוקא רק הארה בעלמא, כמשל האור הנמשך מהמשמש כו' שהוא רק מבחי' מלכות, מה שנק' מלך על עם והתנשאות זו היא חיותם וקיומם וזהו רק אהר ולא גילוי מהות ועצמות המלך וע"כ גילוי בחי' זו איז פועל שום

שינוי כו', או שלא תמשך ולא כמשל האור מהשמש שנמשך ממילא כו', וזהו אלקי לשון אלקות כפשוטו לומר שכך זה הוא אלקות שלמעלה מההגת האדם ולא כמשל הכח מהאדם כו'."

第 9 段

17 **להודיע לבני האדם**

大衛 (דוד) 說，認識「偉大的人」，應當向世人宣告：「祂大能的作為，以及祂王權榮耀的輝煌。」阿德莫爾哈扎肯將「大能的作為」(גבורות, gevuros；亦有「克制」之意) 解作收縮；正是透過這些收縮，王權的榮耀才得以顯現。

Psalms 145:12 תהילים קמ"ה:י"ב

להודיע לבני האדם גבורתיו וכבוד הדר מלכותו:

To make known to the sons of men His mighty acts, And the glory of the majesty of His kingdom.

Migra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קמה. יב.

18 וַאֲהַבְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ

摩西 (משה) 在 Shema 中對以色列說：「你要全心愛 ה' (Havayah)，也就是你的 ה'。」這篇 maamar 指明，這份愛所指向的對象，正是無限之光 (אור אין סוף, Or Ein Sof) 本身，超越千權的光輝。

Deuteronomy 6:5'ה'ה'

וְאַהֲבַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדֶךָ:

And thou shalt love the L-RD thy G-d with all thy heart, and
with all thy soul, and with all thy might.

Migra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

19 בכל לבבך בשני יצריך

《Mishnah》(מִשְׁנָה) 將「全心」解作「以你的兩種傾向——善的和惡的」。此處的意思是，對 **יה** 的愛也能制服惡的傾向。

Mishnah Berakhot 9:5'ה'ט'

חֵבֶּה אָדָם לְבָרֵךְ עַל הָרָעָה כְּשֶׁהוּא מְבָרֵךְ עַל הַטּוֹבָה, שְׁנֹאֲמֵר (דְּרִיבֵּי, ו) וְחִבְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל לִבְּךָ וּבְכֹל נַפְשְׁךָ וּבְכֹל מְאֹדְךָ. בְּכֹל לִבְּךָ, בְּשֵׁנֶי יְרֵכֶיךָ, בְּרִצָּר טוֹב וּבְרִצָּר רָע. וּבְכֹל נַפְשְׁךָ, אֶפְסוֹל הוּא גּוֹטֵל אֶת נַפְשְׁךָ. וּבְכֹל מְאֹדְךָ, בְּכֹל מְמוּנָה. דָּבָר אַחֵר בְּכֹל מְאֹדְךָ, בְּכֹל מִזְדָּה וּמִזְדָּה שֶׁהוּא מוֹדֵד לָךְ הֵי מוֹדָה לוֹ בְּמֵאד מְאֹד. לֹא יִקַּל אָדָם אֶת רֹאשׁוֹ כְּנֹגֵד שֶׁעַד הַמּוֹרָחַת, שֶׁהוּא מְכוּן כְּנֹגֵד בֵּית קֹדְשֵׁי הַקְּדוּשִׁים. לֹא יִכְנֹס לְהֵר הַבֵּית בְּמַחֲלוֹ, וּבְמַעֲלוֹ. ...

One must bless [G-d] for the evil in the same way as one blesses for the good, as it says, “And you shall love the L-rd your G-d with all your heart, with all your soul and with all your might” (Deuteronomy 6:5). “With all your heart,” with your two impulses, the evil impulse as well as the good impulse. “With all your soul” even though he takes your soul [life] away from you. “With all your might” with all your money. Another explanation, “With all your might” whatever treatment ...

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

20

מי לי בשמים

亞薩 (אסף) 宣告，除 ה' 以外，他在天上別無所有，在地上也別無所欲求。這描寫一個人除了祂之外別無所求的狀態。

Psalms 73:25 תהילים ע"ג:כ"ה

מִי־לִי בַשָּׁמַיִם וְעַמָּה לֹא־תַפְצְתִּי בָאָרֶץ:

Whom have I in heaven but Thee? And beside Thee I desire none upon earth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים עג, כה.

21

ארוממך ממטה למעלה

Or HaTorah 說明，由下而上的尊崇是指光輝 (זיו) 彷彿上升至其源頭，並被納入 ה' 的本體之中。

KEHOT 註記

אוה"ת בראשית שכ, ב "והיינו שיהי' הזיו עד"מ עולה למקורו כמו שהוא כלול בעצמותו". ראה ספר המאמרים ת"ש ע' 100.

22

(וע' בזהר וארא דכ"ח סע"ב)

Or HaTorah 引述此處所引的 Zohar 段落：「將它提升至上層之光……使下層之光恆常照耀於上層之光中」，並加以闡釋。

KEHOT 註記

"ולאעלאה לי' לנהורא עילאה כו' ויתנהיר תדיר נהורא תתאה בנהורא עילאה" כן מעתיק באוה"ת שכא, ב לשון הזהר, וע"ש הביאור.

23

פעם אומרים

註釋請讀者參看該處，了解「獨一者、眾世界之生命、君王」的兩種詞序。

KEHOT 註記

ראה ד"ה בכ"ח בכסלו תר"ס ע' עב. ספר המאמרים תש"ג ד"ה יו"ט של ר"ה ע' 6.

24

ופעם אומרים מלך יחיד חי העולמים

註釋請讀者參看該處，了解「君王、獨一者、眾世界之生命」的詞序。

KEHOT 註記

ראה סה"מ תקס"ט ע' קפה. דרך מצותיך ד"ה ואולם חי אני פ"ג קעה, ב. ובמ"מ לשם בתחלת המאמר. חלק מהמאמר נעתק בקונטרס עץ החיים לכ"ק אדמו"ר מהורש"ב. באוה"ת ויקהל ע' ביקנג — מציין לכאן.

25

המשכת הרוממות מלמעלמ"ט

Kehot 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

ראה ביהל אור ע' תקלת.

第 10 段

26

נעוץ תחלתו בסופן

《Sefer Yetzirah (ספר יצירה)》說，十個屬性 (ספירות, Sefiros) 「其末端嵌入其起始，而其起始嵌入其末端，如同

火焰繫於炭火。」阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 藉此說明，為何最高層面偏偏在最低的世界中顯現。

Sefer Yetzirah 1:7 ספר יצירה א' ז':

עשר ספירות בלי מה נעוץ סופן בתחלתו ותחלתו בסופן כשלהבת קשורה בגחלת שאדון יחיד ואין לו שני ולפני אחד מה אתה סופר:

The decade of existence out of nothing has its end linked to its beginning and its beginning linked to its end, just as the flame is wedded to the live coal; because the L-rd is one and there is not a second one, and before one what wilt thou count?

Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain) · Sefer Yezirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain)

第 11 段

27

והיו הדברים האלה

摩西 (משה) 對以色列人說：「我今日吩咐你的這些話，都要存於你心上。」按字面意思，發出吩咐的是摩西；maamar 則把「吩咐你」一詞，即 מצוה (metzavecha)，解作「連結」，也就是將無限之光 (אור אין סוף, Or Ein Sof) 本身引降下來；「今日」則指這個行動的世界。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Deuteronomy 6:6 דברים ו' ז':

והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום עליך:

And these words, which I command thee this day, shall be upon thy heart;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים ו, ו.

28

היום לעשותם

《塔木德》將「今日去行它們」解作：「今日去行它們，而不是明日去行它們；明日則領受它們的報償。」阿爾特雷貝 (אדמו"ר הזקן) 強調，神聖之光是透過在這個世界中的實踐而顯現的。

Eruvin 22a:5-6 עירובין כ"ב א:ה'-ו'

והיינו דאמר רבי יהושע בן לוי: מאי דקתיב "אשר אנכי מצוה היום לעשותם", "היום לעשותם" — ולא למחר לעשותם, "היום לעשותם" — למחר לקבל שכרם. אמר רבי חגי, ואיתימא רבי שמואל בר נחמני: מאי דקתיב "אך אפים"? "אךך אף" מבעי לקה!

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

עירובין כב, א.

29

היום לעשותם

塔木德《Eruvin》的教導所依據的經文：「我今日吩咐你去行的。」

Deuteronomy 7:11 דברים ז' י"א:

ושמרת את המצוה ואת החקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוה היום לעשותם:

Thou shalt therefore keep the commandment, and the statutes, and the ordinances, which I command thee this day, to do them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 12 段

30 ועיני התאחזותו בדבר גשמי נתהווה גילוי אור

《Or HaTorah》(אור התורה) 指出，唯獨在此世中，「唯一者」(冠冕，**כתר**，Keser) 與「君王」(王權，**מלכות**，Malchus) 相結合，而非循著世界層層下延的鏈條 (**השתלשלות**，hishtalshelus) 的方式；因此，這好比火焰攀附燈芯，巨大的光明在燈芯的黑暗中攀附而起。註釋最後說，「燈」是王權中的額外光明：「唯一者、世界的生命、君王。」

KEHOT 註記

באורה"ת בראשית שכא, ב מציין ע"ז: "ור"ל שבעה"ז דוקא מחברים בחי יחיד שהוא הכתר עם בחי מלך שהוא המלך, וזהו שלא כדרך השתלשלות ע"כ נמשל אל אחיות האור בפתילה שבבחי החשך שהוא הפתילה נאחז ונתגלה אור גדול, וכך הו"ע המשכת בחי יחיד בבחי מלך... נמצא המכוון מזה דבחי נר זהו"ע מה שנמשך תוס' וריבוי אור במלך היינו בחי יחיד חי העולמים מלך "עכ"ל שם.

31 רוח אייתי רוח

《Zohar》教導，下方的靈會帶來並引下由上而來的靈。此處則說明，為何神聖之光必須由人藉著自身的事奉引下來。

Zohar II, 162b, בח"ב קסב,

KEHOT 註記

זח"ב קסב, ב.

32 אם ישים אליו לבו

以利戶 (אליהוא) 告訴約伯 (איוב)，若無須虧負任何人：若祂把心放在一個人身上，就只會將他的靈與魂收回歸己，而那人便會死去。這篇 maamar 則反向解讀這些話：人若將心意專注於祂，就會把自己的靈與魂聚集歸向祂；這就是由下而起的靈，引下由上而來的靈。(脈絡：Steinsaltz Tanakh)

איוב ל"ד:14 Job 34:14

אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף:

If He set His heart upon man, If He gather unto Himself his spirit and his breath;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

איוב לד, יד.

第 13 段

33 להדליק ולהמשיך האור

Or HaTorah 指出，祝福詞說「點燃」，而不是《妥拉》的「當你升起」(**בהעלותך**，beha' alos' cha)：聖殿的燈盞如同安息日的燈盞，是從下而上「我要尊崇你」；哈努卡燈盞則是從上而下「我要尊崇你」，因此祝福詞說「點燃」。

KEHOT 註記

ראה באורה"ת שם שכב, א הדיוק בלשון הברכה שמברכין להדליק ולא כמ"ש בהעלותך "כי נר דהיכל דוגמת נר שבת ארוממך מלמטלמ"ע ונר חנוכה דוגמת ארוממך מלמעלמ"ט, ע"כ נאמר להדליק "ע"ש.

34 קרוב ה' לכל קוראיו

大衛 (דוד) 在 Psalm 145 說：「**הוי'** (Havayah) 親近一切呼求祂的人，親近一切以真誠呼求祂的人」：祂親近每一位真

心轉向祂的人。這篇 maamar 將「以真誠」呼求解讀為把「**ה'** 的真理」引入世界。(語境：Steinsaltz Tanakh)

Psalms 145:18 תהילים קמ"ח:18

קרוב ה' לכל־קראיו לכל־אשר יקראוהו באמת:

The L-RD is nigh unto all them that call upon Him, To all that call upon Him in truth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קמה, יח.

35

כחשיכו כאורה

「黑暗在祂面前如同光明。」此處表明，在祂面前，上下平等。

Psalms 139:12 תהילים קל"ט:12

גם־חשך לא־יחשיך ממך וְלַיְלָה כִּי־וַיֹּאֲרֵךְ כְּאוֹרָה:

Even the darkness is not too dark for Thee, But the night shineth as the day; The darkness is even as the light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

36

כדמותנו

「讓我們照著我們的形象，按著我們的樣式造人。」這篇 maamar 將「樣式」理解為世界層級的次第，將「形象」理解為祂統一性的真實。

Genesis 1:26 בראשית א':26

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדֹמוֹתֵנוּ וְיִרְדּוּ בְדִגְתַּי הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ:

And G-d said: 'Let us make man in our image, after our likeness; and let them have dominion over the fish of the sea, and over the fowl of the air, and over the cattle, and over all the earth, and over every creeping thing that creepeth upon the earth.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

37

דמות כבוד ה'

以西結 (יחזקאל) 的寶座異象以「這就是**ה'**榮耀之樣式的形貌」作結，他便俯伏在地。這篇 maamar 用這句話指有序的層級；這層級只從受造物的視角才存在。

Ezekiel 1:28 יחזקאל א':28

כְּמֵרָאָה הַקִּשְׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנֵי יוֹמֵם הַגֶּשֶׁם כֵּן מֵרָאָה הַנֶּגֶה סָבִיב הוּא מֵרָאָה דְּמוֹת כְּבוֹד־ה' וְאֶרְאָה וְאֶפֶל עַל־פְּנֵי וְאֲשַׁמַּע קוֹל מִדְּבַר:

As the appearance of the bow that is in the cloud in the day of rain, so was the appearance of the brightness round about. This was the appearance of the likeness of the glory of the L-RD. And when I saw it, I fell upon my face, and I heard a voice of one that spoke.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

38

בצלם אלקים

人是「照著**ה'**的形象」受造的。此處的「形象」是**ה'**統一性的真實，在上界與下界皆同樣如此。

Genesis 1:27 בראשית א':27

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:

And G-d created man in His own image, in the image of G-d created He him; male and female created He them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

39

אמת ה' לעולם

詩篇作者呼籲列邦讚美 ה'：「因為祂向我們大施慈愛，祂的真理存到永遠 (le' olam)。」顯然，le' olam 的意思是「永遠」；這篇 maamar 則將它解讀為「進入世界」。

Psalms 117:2 תהילים קי"ז ב':

כִּי־גָבַר עָלֵינוּ חֲסֶדוֹ וְאֱמֶת־ה' לְעוֹלָם הַלְלוּ־קָהּ:

For His mercy is great toward us; And the truth of the L-RD endureth for ever. Hallelujah.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 14 段

40

כי גבר עלינו חסדו

「因為祂的慈愛勝過我們，הוי (Havayah) 的真理永遠長存。」這篇 maamar 將前半句解作成就後半句的途徑：慈愛的湧流把 ה' 的真理引入世界。

Psalms 117:2 תהילים קי"ז ב':

כִּי־גָבַר עָלֵינוּ חֲסֶדוֹ וְאֱמֶת־ה' לְעוֹלָם הַלְלוּ־קָהּ:

For His mercy is great toward us; And the truth of the L-RD endureth for ever. Hallelujah.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קיז, ב.

41

לפני מלך מלך

妥拉列舉了「在以色列子民有王統治以前，曾在以東地作王的諸王」。在卡巴拉中，這些曾經作王而後死去的王，代表混沌界 (תהו, Tohu)；阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 用這個說法指動物性靈魂的崇高根源，也就是有序世界形成以前的根源。

Genesis 36:31 בראשית ל"ו ל"א:

וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מֶלֶךְ־לְבָנִי יִשְׂרָאֵל:

And these are the kings that reigned in the land of Edom, before there reigned any king over the children of Israel.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

42

וכמ"ש במ"א מענין המאכל שעליו יחי האדם

Beshalach 篇的段落提出：為何人需要麵包，而麵包卻不需要人？它從托胡與蒂坤的根源作答：「人要活著」指的是具有 ה' 性質的靈魂 (נפש האלקית, nefesh Elohis)；它從食物中的神聖火花獲得光明。gd 的段落描述蒂坤由許多器皿與微少的光構成；由於各種屬性並非以強烈的程度顯現，它們得以彼此融合。

KEHOT 註記

ראה לעיל ט, ד. לקמן סה, ד. לקו"ט צו יג, ב ועוד.

43

יחיה האדם

摩西 (משה) 提醒以色列人記起嗎哪：「人活著，不是單靠餅，而是靠一切從 ה' 口中所出者而活。」這篇 maamar 所指

כי אתה נרי ה' והוי"ה יגיה חשכי

的是這樣一種解釋：食物之所以維持人的生命，是因為食物的根源更高。

Deuteronomy 8:3 דברים ח' ג':

וַיַּעַן וַיְרַעֲבֵךְ וַיֹּאכְלֶךָ אֶת־הֶמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדָעוּ אֲבֹתֶיךָ לַמַּעַן הוֹדִיעָךָ כִּי לֹא עָלִיתְהָם לְבָדוֹ יְהוָה הָאֵלֶּם כִּי עַל־כָּל־מוֹצֵא פִּיהוּ יְהוָה הָאֵלֶּם:

And He afflicted thee, and suffered thee to hunger, and fed thee with manna, which thou knewest not, neither did thy fathers know; that He might make thee know that man doth not live by bread only, but by every thing that proceedeth out of the mouth of the L-RD doth man live.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

44

להודיע לבני האדם גבורותיו

上文引述的經文中，「大能作為」(גבורות, gevuros) 被解讀為收縮，王權正是藉著這些收縮而顯露。

Psalms 145:12 תהילים קמ"ה י"ב:

לְהוֹדִיעַ לְבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וּכְבוֹד הָדָר מַלְכוּתוֹ:

To make known to the sons of men His mighty acts, And the glory of the majesty of His kingdom.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

45

כי אתה נרי הוי

這篇 maamar 開篇所引的經文。在此，「你是我的燈」被認定是那得勝的慈愛；這慈愛帶來光明，不經收縮。

II Samuel 22:29 שמואל ב כ"ב כ"ט:

כִּי־אָתָה נִירִי ה' וְה' יִגִּיהַ חֹשֶׁךְ:

For Thou art my lamp, O L-RD; And the L-RD doth lighten my darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

46

יחוד קוביה"ו כמ"ש בתניא פמ"א בהג"ה

本文本身所指的是 Tanya (תניא) 第 41 章的註釋；該註釋論及 קב"ה (Kudsha Brich Hu, 意為「聖者，願祂受頌讚」) 與聖者的臨在 (שכינה, Shechinah) 之合一。

Tanya, Likkutei Amarim 41 תניא, חלק ראשון; ליקוטי אמרים מ"א

47

שמן משחת קדש

ה' 吩咐摩西對以色列人說：「這要成為聖膏油 (שמן משחת, shemen mishchas kodesh)，歸我所有，世世代代如此。」這是用來膏抹會幕 (משכן, Mishkan) 和祭司的油。阿德莫爾哈扎肯將「聖」(קדש, kodesh) 解作智慧 (חכמה, Chochmah)，因此，聖油暗示妥拉 (תורה, Torah)。

Exodus 30:31 שמות ל' ל"א:

וְאֵלֶי־בְנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִּי לְדֹרֹתֵיכֶם:

And thou shalt speak unto the children of Israel, saying: This shall be a holy anointing oil unto Me throughout your generations.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 15 段

48 בכל הדברים יש שמן ואפי' באבנים

在前一篇 מאמר (maamar) 中，油是理智之魂從光輝 (תהו, 'nogah') 中淨化出來的部分，根源於混沌界 (תהו, 'nefesh Elohis') 的燈芯被引出，就轉化為光，也就是「盡你一切所能」的偉大之愛。那裏的燈芯就是誠命 (מצוה, 'mitzvah')，其物質器物也同樣源自混沌界 (תהו)。

KEHOT 註記

לעיל לט, ד. בתקס"ח ע' תרמו מביא רא"י: "וכמ"ש ושמן מחלמיש צור כי בחי' שמן הוא בחי' פנימיות כל דבר נמצא והוא בכל הנמצאים כולן כיו' וכמ"ש בפרדס": "וכמ"ש כולם בחכמה.

49 כולם בחכמה עשית

詩篇作者驚歎於創造：「(ה') 啊，你的作為何其繁多！你以智慧造了這一切。」阿德摩爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 推論，智慧 (חכמה, Chochmah) 這「油」存在於每一個受造物之中。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Psalms 104:24 תהילים ק"ד:כ"ד

מהירבו מעשיו ה' כלם בחכמה עשית מלאה הארץ חנינו:

How manifold are Thy works, O L-RD! In wisdom hast Thou made them all; The earth is full of Thy creatures.

Miqr according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 16 段

50 להיות נגדו תמיד

大衛 (דוד)：「我常將 הוי' (Havayah) 置於我面前；因祂在我右手邊，我必不致動搖。」這篇 maamar 以此呼應 ה' 的顯現恆常立於人面前。

Psalms 16:8 תהילים ט"ז:ח

שויתי ה' לנגדי תמיד כי מימיני בלאמוט:

I have set the L-RD always before me; Surely He is at my right hand, I shall not be moved.

Miqr according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

51 שהיא בחי' יראה עלאה

《Or HaTorah》指出，本篇 maamar 及其 Biur 將上層敬畏解釋為智慧，並置於大愛之上，這與多數 maamarim 的說法一致，也如《Meorei Or》(מאורי אור) 所述 (字母 יו"ד，第26節)。它也討論《Iggeres HaKodesh》第18封信，其中愉悅之愛接續在上層敬畏之後。

KEHOT 註記

"בד"ה כי אתה נרי [כאן] ובהביאור פי' כי יראה עילאה היא חכמה והיא למעלה מאהבה רבה וכן פי' ברוב הדרושים וכ"ה במאור"א אות י' סכיו'". אזה"ת נ"ך כרך א ע' תרכד, ומציין שם לאגה"ק סי' יח ששם מבאר שבחי' אהבה בתענוגים באה אחר יראה עילאה כי דרכו של איש לחזור צריך לפרש אשר יראה עילאה זהו בינה ואהבה בתענוגים זהו אבא, ע"ש ובאזה"ת שה"ש כרך ב ע' תרשו. וראה בלקו"ת שה"ש טו, ג וז"ל שם "ועיין בפי' מקץ בביאור על פסוק כי אתה נרי שהאבה רבה היא בחינת ה' עילאה ויראה עילאה היא בחי' יוד כו'".

52 אם אין חכמה אין יראה

KEHOT 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

אבות פ"ג מ"ז.

53 אם אין חכמה אין יראה

「若無智慧，便無敬畏。」阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 將這句話解讀為：上層敬畏從智慧 (חכמה, Chochmah) 流出，而智慧正是 ה' 中的字母 י (yud)。

Pirkei Avot 3:17 משנה אבות ג' י"ז:17

רבי אלעזר בן עזריה אומר, אם אין תורה, אין דרך ארץ. אם אין דרך ארץ, אין תורה. אם אין חכמה, אין יראה. אם אין יראה, אין חכמה. אם אין בינה, אין דעת. אם אין דעת, אין בינה. אם אין קמח, אין תורה. אם אין תורה, אין קמח. הוא היה אומר, כל שחכמתו מרבה ממעשיו, למה הוא דומה, לאילן שענפיו מרבין ושרשיו מעטין, והריח בואה ועוקרתו והופכתו על פניו, שנאמר (ירמיה יז) והיה כערער בערבה ולא יראה כי נבוא טוב ושכן תררים במדבר ארץ ...

Rabbi Elazar ben Azariah said: Where there is no Torah, there is no right conduct; where there is no right conduct, there is no Torah. Where there is no wisdom, there is no fear of G-d; where there is no fear of G-d, there is no wisdom. Where there is no understanding, there is no knowledge; where there is no knowledge, there is no understanding. Where there is no bread, there is no Torah; where there is no Torah, there is no bread. He used to say: one whose wisdom

...
Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

54 מה להלן באימה

塔木德教導，妥拉 (Torah) 必須如同在西奈山頒賜時那樣研習，即「以戰兢與敬畏」來研習。這篇 maamar 從妥拉的智慧中的上層敬畏，闡明此事。

Berachot 22a:4 ברכות כ"ב א' ד'4

דתנא: "והודעתם לבניה ולבניה בניד", וכתב בתריה "יום אשר עמדת לפני ה' אליהם בחורב", מה להלן באימה וביראה וברתת ובזיע, אף כאן באימה וביראה וברתת ובזיע.

for there is a teaching: "Thou shalt make them known unto thy children and thy children's children" (Deut. iv. 9) and it continues, "The day that thou stoodest before the L-rd thy G-d in Horeb" (Deut. iv. 10) — as [the Israelites stood at Horeb] with dread and fear and trembling and shaking, so here [when teaching Torah] must it be with dread and fear and trembling and shaking.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

KEHOT 註記

ברכות כב, א. ראה לעיל כא, ב ובמ"מ לשם.

第 18 段

55 ודברי אשר שמתו בפיו

ה' 與以色列中歸向祂的人所立的約：「那在你身上的靈，以及我放在你口中的話，必不離開你的口」，也不離開他們子

孫的口。這篇 maamar 將這段話用來指研習托拉（תורה，Torah）的人所說出的 ה'之言。（背景：Steinsaltz Tanakh）

ישעיהו ו'ט:כ"א Isaiah 59:21a

ואני זאת בריתי אותם אמר ה' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיו ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם:

And as for Me, this is My covenant with them, saith the L-RD; My spirit that is upon thee, and My words which I have put in thy mouth, shall not depart out of thy mouth, nor out of the mouth of thy seed, nor out of the mouth of thy seed's seed, saith the L-RD, from henceforth and for ever.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישעיהו נט, כא.

56

ודברת בם

摩西（משה שמעבם，字面意思是「在它們之中」）解作將智慧（חכמה，Chochmah）與更高層次的敬畏引入這些話語。

דברים ו'ז:ד' Deuteronomy 6:7d

ושונתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשוקך ובקומך:

and thou shalt teach them diligently unto thy children, and shalt talk of them when thou sittest in thy house, and when thou walkest by the way, and when thou liest down, and when thou risest up.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים ו, ז.

第 19 段

57

בעמדם תרפינה כנפיהם

在以西結（יהזקאל）的異象中，天使的翅膀振動時發出響聲；但「他們站住時，便垂下翅膀。」這篇 maamar 將這種靜止視為祈禱中的寂靜。

יהזקאל א'כ"ד:י' Ezekiel 1:24d

ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כקול ישידי בלכתם קול המלה קול מחנה בעמדם תרפינה כנפיהם:

And when they went, I heard the noise of their wings like the noise of great waters, like the voice of the Almighty, a noise of tumult like the noise of a host; when they stood, they let down their wings.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

יהזקאל א, כד.

58

שו"ה עיני כבודו — והוא

手稿此處讀作陰性形式「והיא」（vehi），而非陽性形式「והוא」（vehu）；因此，「它就是燈芯的層面」明確指向敬畏（יראה，yirah，陰性名詞）。

KEHOT 註記

בכת"י הנ"ל: והיא.

59

ולא למרות עיני כבודו

以賽亞（ישעיהו）斥責那些言行「抗拒祂榮耀的眼目」的人。這篇 maamar 用這句話來指較低層次的敬畏，也就是害

怕反叛 ה'。

ישעיהו ג'ח:ח' Isaiah 3:8

כי כשלה ירושלים ויהודה נפל כ"ל שונם ומעליהם אליה' למרות עיני כבודו:

For Jerusalem is ruined, And Judah is fallen; Because their tongue and their doings are against the L-RD, To provoke the eyes of His glory.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 20 段

60

ואהבת

「你要愛 הוי'（Havayah），你的 אלקיך。」這是摩西（משה）在示瑪（שמע，Shema）中的話。「你要愛」（ואהבת，ve' ahavta；數值為414）一詞，等於「光」（אור，or；數值為207）一詞的兩倍，正與火焰的兩道光相應。

דברים ו'ה:ה' Deuteronomy 6:5

ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך:

And thou shalt love the L-RD thy G-d with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

61

ואהבת בגימט' ב"פ אור

註釋指出，這個數值計算的來源已在上文提及。那段出自本篇較早的一篇 maamar，解釋「獨一者、眾世界的生命、君王」：「獨一」高於「一」；一切世界的生命，源於祂作為它們的君王。

KEHOT 註記

נסמן לעיל לב, ג.

62

אהבה בתענוגים

「你何等美麗，何等可悅，愛在喜悅之中。」在哈西迪思想（חסידות，Chassidus）中，這句話指的是一種由上而來、作為恩賜賜下的愛。

שיר השירים ז'ז:ז' Song of Songs 7:7

מה יפית ומה נעממת אהבה בתענוגים:

How fair and how pleasant art thou, O love, for delights! .

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 21 段

63

כי אתה נרי הוי'

開篇的經文；其前半句如今被解釋為：הוי'（Havayah）的四個字母構成靈魂之燈。

שמואל ב כ"ב:כ"ט II Samuel 22:29

כי אתה נרי הוי' והי' יגיה חשקי:

For Thou art my lamp, O L-RD; And the L-RD doth lighten my darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

64

נר הוי' נשמת אדם

「נר הוי'是人的靈魂」，也就是 < bdi lang="he">寓居其中

的那盞燈。

Proverbs 20:27 מְשֹׁלִי כִּי בִּי

נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם חֶפֶשׁ קְלִי-חַדְרֵי-בָטָן:

The spirit of man is the lamp of the L-RD, searching all the inward parts.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 22 段

65

והויה יגיה חשכי

開篇經文的後半句，如今被解釋為 הויה (Havayah) 的一個更高層次。

II Samuel 22:29 שְׁמוּאֵל ב כ"ב כ"ט

כִּי-אָמַתְּ נִירִי ה' וְה' יִגִּיחַ חֲשָׁכִי:

For Thou art my lamp, O L-RD; And the L-RD doth lighten my darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

66

ה' ה' אל רחום וחנון

當「從摩西 (משה) 面前經過，並啟示十三項憐憫屬性時，祂宣告：「ה'，ה'，ה'，滿有憐憫且恩慈。」這篇 מאמר (maamar) 從重複的聖名中看出 ה' 的兩個層次。

Exodus 34:6 שְׁמוֹת ל"ד ו"ו

וַיַּעֲבֹר ה' עַל-פָּנָיו וַיִּקְרָא ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶץ אֲפִים וְרַב־חֶסֶד וְאֱמֶת:

And the L-RD passed by before him, and proclaimed: "The L-RD, the L-RD, G-d, merciful and gracious, long-suffering, and abundant in goodness and truth;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שְׁמוֹת לֹד, ו.

67

פעם כתיב . . שבסדר ההשתלשלות

註釋在該處提及「ה'，慈悲而有恩典」與「有恩典而慈悲的是 ה'」這兩種詞序。

KEHOT 註記

ראה ד"ה חייב אדם לברך תרל"ח פרק ד.

68

חנון ורחום ה'

「恩慈而憐憫的是 ה'」，此處屬性置於聖名之前。

Psalms 111:4 תהילים קי"א:ד

זָכַר עֲשָׂה לְנֶפֶשׁ אֱלֹהֵינוּ חֲנוּן וְרַחוּם ה'

He hath made a memorial for His wonderful works; The L-RD is gracious and full of compassion.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קיא, ד. קמה, ח.

69

חנון ורחום הויה

「恩慈而憐憫的是 ה'，不輕易發怒，且大有慈愛」，此處同樣是屬性置於聖名之前。

Psalms 145:8 תהילים קמ"ה:ח

חֲנוּן וְרַחוּם ה' אֶרֶץ אֲפִים וְגִדְלִי-חֶסֶד:

כי אתה נרי ה' והויה יגיה חשכי

The L-RD is gracious, and full of compassion; Slow to anger, and of great mercy.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

70

והויה . . על בחי הויה ביותר עליונה

註釋指出，該處的《Likkutei Torah》引述《Idra》，說第一個名稱屬於小面相 (ז"א / זעיר אנפין)，第二個則屬於 Atik。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת פ' חקת נו, ג בשם האדרא דשם הראשון בז"א והב' בעתיק ע"ש.

第 23 段

71

הויה רחום וחנון

在十三項屬性中，聖名置於「慈悲而有恩典」之前。本文指出，這個聖名就是超越層層有序諸世界的 הויה (Havayah)。

Exodus 34:6 שְׁמוֹת ל"ד ו"ו

וַיַּעֲבֹר ה' עַל-פָּנָיו וַיִּקְרָא ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶץ אֲפִים וְרַב־חֶסֶד וְאֱמֶת:

And the L-RD passed by before him, and proclaimed: "The L-RD, the L-RD, G-d, merciful and gracious, long-suffering, and abundant in goodness and truth;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

72

דלאו מכל אלין מדות

KEHOT 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

ת"ז בהקדמה פתח אליהו.

73

דלאו מכל אלין מדות איהו כלל

在《Tikkunei Zohar》(תיקוני זוהר) 導言中的以利亞 (אליהו) 祈禱文裡，屬性被說明為顯示 ה' 如何治理世界；而祂自身「全然不屬於這些屬性中的任何一項」。

Tikkunei Zohar 17b:5-7 תיקוני זוהר י"ז ב:ה-ו

אבל לאו דאית לך צדק ידיעא דאיהו דין. ולא משפט ידיע' דאיהו רחמי ולא מכל אלין מדות כלל. קום רבי שמעון ויתחדשון מלין על ידך דהא רשותא אית לך (נ"א אתיהיב לך) לגלגא רזין טמירין על ידך מה דלא אתיהיב רשו לגלגא לשום בר נש עד כען. קם רבי שמעון פתח ואמר לך יי הגדולה והגבורה וכו'

Constantinople, 1740 (CC-BY-NC)

74

חנון ורחום הויה

此處，屬性置於聖名之前。本文將此解讀為層層有序諸世界中的 ה'；這個 ה' 是由 ה' 欲施行慈愛的意願所引出的。

Psalms 145:8 תהילים קמ"ה:ח

חֲנוּן וְרַחוּם ה' אֶרֶץ אֲפִים וְגִדְלִי-חֶסֶד:

The L-RD is gracious, and full of compassion; Slow to anger, and of great mercy.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

75

שויה המשכה — אך פי . . דהיינו

在手稿中，從「引下」到「也就是」的文字只作：「但從施恩且有憐憫這一層面，也就是 (אך מבחי' חנון ורחום דהיינו)」。

KEHOT 註記

בהכת"י שם: אך מבחי' חנון ורחום דהיינו.

76

כי חפץ חסד הוא

彌迦 (מִיכָה) 結尾的頌讚：「有誰像你這樣的 ה'，擔當罪孽……祂不永遠懷怒，因為祂喜愛慈愛。」此處，這種意願正是引出層層有序諸世界之 ה' 的源頭。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Micah 7:18 ה"י מִיכָה ז':

מִי־אֵל כְּמוֹד נִשָּׂא עֹן וְעֵבֶר עַל־פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית נִחְלָתוֹ לֹא־תִחְזֹק לְעַד
אִפּוֹ כִּי־חֶפֶץ חֶסֶד הוּא:

Who is a G-d like unto Thee, that pardoneth the iniquity,
And passeth by the transgression of the remnant of His her-
itage? He retaineth not His anger for ever, Because He de-
lighteth in mercy. .

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

77

ועמ"ש ע"פ ואתחנן אל ה'

註釋指出，阿德莫爾哈扎肯提及、討論兩個 ה' 的〈我懇求〉——講，刊於《Or HaTorah》。

KEHOT 註記

אוה"ת ואתחנן ע' פט.

78

וע"פ וירא ישראל

這是阿德莫爾哈扎肯所提及、討論兩個 ה' 的〈以色列看見那隻大手〉一講。該頁的節錄將輕浮的喜樂——它如同外殼般遮蔽 ה' 之光——與透過事奉 ה' 而生的喜樂作對照。

KEHOT 註記

לקמן סא, ד.

第 25 段

79

עיקבא דמשיחא

《Mishnah》描述「משיח (Moshiach) 的腳步」時代。阿爾特雷貝 (אדמו"ר הוקן) 稱那個時代的靈魂為「腳跟」；這是必須付出極大努力才能克服邪惡的層次。

Mishnah Sotah 9:15 ט"ו:ט' מִשְׁנָה סוֹטָה

... מִשְׁמַת רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, בָּא גּוֹבִי וְרַבּוֹ צְרוּת. מִשְׁמַת רַבִּי
אֱלֶזָּר בֶּן עֲזַרְיָה, פָּסַק הָעֵשֶׂר מִן הַחֲכָמִים. מִשְׁמַת רַבִּי עֲקִיבָא, בָּטַל
כְּבוֹד הַתּוֹרָה. מִשְׁמַת רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דּוֹסָא, בָּטְלוּ אַנְשֵׁי מַעֲשֵׂה. מִשְׁמַת
רַבִּי יוֹסִי קַטְנוּתָא, פָּסְקוּ חֲסִידִים. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ קַטְנוּתָא, שֶׁהָיָה
קַטְנוּתוֹ שֶׁל חֲסִידִים. מִשְׁמַת רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי, בָּטַל זֵיו הַחֲכָמָה. מִשְׁמַת
רַבִּן גַּמְלִיאֵל הַזֶּקֶן, בָּטַל כְּבוֹד הַתּוֹרָה וּמִתָּה טְהֵרָה וּפְרִישׁוֹת. מִשְׁמַת רַבִּי
יִשְׁמַעֲלֵאל בֶּן פֶּאֶבִי, בָּטַל זֵיו ...

When Rabbi Meir died, the composers of fables ceased.
When Ben Azzai died, the diligent students [of Torah] ceased.
When Ben Zoma died, the expounders ceased. When
Rabbi Joshua died, goodness ceased from the world. When
Rabban Shimon ben Gamaliel died, locusts come and trou-
bles multiplied. When Rabbi Elazar ben Azaryah died, the
sages ceased to be wealthy. When Rabbi Akiba died, the glory
of the Torah ceased. When Rabbi Hanina ben Dosa died,
men of wondrous deeds ceased. When Rabbi Yose Katnuta
died, the pious men (hasidim) ceased and ...

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

第 26 段

80

והוי"ה יגיה חשכי

開篇經文的後半句，如今用來指後世的黑暗。

II Samuel 22:29 ט"ב:כ"ב שְׁמוּאֵל ב

כִּי־אֶתָּה יְיָרִי ה' וְה' יִגִּיֶה חֹשֶׁךְ:

For Thou art my lamp, O L-RD; And the L-RD doth lighten
my darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

81

נר הוי"ה נשמת אדם

「燈，是人的靈魂。」在後世，這盞燈並非憑自身的力量發光。

Proverbs 20:27 ט"ז:כ"ו מִשְׁלֵי כ'

נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׁ כָּל־חֲדָרֵי־בֶטֶן:

The spirit of man is the lamp of the L-RD, searching all the
inward parts.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

82

ולמענו למענו יעשה

מאמר ה'：「為了我自己，為了我自己，我要行動。」本篇 (maamar) 所用的字眼，指的是由上而賜下的光，而非由下而賺得的光。

Isaiah 48:11 ט"א:י"ח יִשְׁעִיהוּ מ'

לְמַעְנִי לְמַעְנִי אַעֲשֶׂה כִּי אֵיךְ יִחַל וּכְבוֹדִי לֹא־אֶחָת:

For Mine own sake, for Mine own sake, will I do it; For how
should it be profaned? And My glory will I not give to
another.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

83

כי חפץ חסד הוא

ה' 「喜愛慈愛」；正因如此，較高層的 ה'，即使在沒有由下而起的激發 (אתערותא דלתתא, isarus dilesata) 之處，也會發光。

Micah 7:18 ה"י מִיכָה ז':

מִי־אֵל כְּמוֹד נִשָּׂא עֹן וְעֵבֶר עַל־פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית נִחְלָתוֹ לֹא־תִחְזֹק לְעַד
אִפּוֹ כִּי־חֶפֶץ חֶסֶד הוּא:

Who is a G-d like unto Thee, that pardoneth the iniquity,
And passeth by the transgression of the remnant of His her-
itage? He retaineth not His anger for ever, Because He de-
lighteth in mercy. .

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

84

והוי"ה... שלמעלה מההשתל' יג' חשכי

該註釋指引讀者至該處，參看照亮黑暗的高層 ה'。

KEHOT 註記

ע' יהל אור ע' 96.

第 27 段

85

שנכנסו יונים להיכל

《塔木德》關於哈努卡 (חנוכה, Chanukah) 的記載：希臘人進入聖殿 (היכל, Heichal) 時，玷污了其中所有的油。阿

德莫爾·哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 將聖殿解讀為心智，將希臘人解讀為外殼 (קליפה, kelipah) 的智慧。

Shabbat 21b:10-11א"ר ב"ר: שבת כ"א

מאי חנוכה? דתנו רבנן: ב"כ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמנא אינון דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון. ששנכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל. וקשנברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, בךקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד. נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים. לשנה אחרת קבעום ונעשאוים ימים טובים בהלל והודאה. תנו תתם: ג"ץ היצא מתחת ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

86 היכל . . הי" כ"ל בגימטריא נש"ב

柴瑪赫·策德克的註釋解釋說，הי" (hei) 是理解中的 (זהר) 是所謂「一切」(כל, Kol) 的源頭，並引用《Zohar》論及 Lech Lecha 的內容。它也引述《Meorei Or》，說 היכל 指的是根基 (יסוד, Yesod)，無論是母親 (אמא, Imma) 的根基，還是較低層的女性一方 (נוקבא, Nukva) 的根基。

KEHOT 註記

נזכר בסה"מ תקס"ד ע' כז בהגהת הצ"צ וכו' שם: "היינו ה' דבינה שהיא מקור דנש"ב הנק' כל, והוא בזהר פ' לך צד"ב. וכ"כ במאמ"א אות ה"א סעיף יא היכל נק' יסוד דנוקבא בין דאימא בין דנוק' תתאה "ע"ש.

87 והיונים הנ"ל הם בחי' חכמה דקליפה

較早的一篇 maamar 說，希臘人以外殼之智慧的力量玷污了油，因此必須從神聖智慧之上引下光：那只由大祭司封印的油罐，蘊含「豐盛的慈愛」。由於這光來自環繞性的層面，即使在沒有聖殿的世代也能到達我們；該段並預先指向本篇 maamar，其中，世界層層下延的鏈條 (השתלשלות, hishtalshelus) 之內的第一個 הויי (Havayah)，就是「祢是我的燈」，即聖殿的燈盞。

KEHOT 註記

ראה לעיל לד, א. שערי אורה ד"ה כתיב כי אתה נרי פט"ז ואילך. לקו"ש לפי תשא חכ"ו ע' 246.

88 שו"ה דקליפה — פילוסופיא שבזמן

手稿增添「等等」，並讀作「而在那時」(כו' ובזמן)，而不是「因為在那時」。

KEHOT 註記

בכת"י הנ"ל נוסף: כו' ובזמן.

第 28 段

89 טמאו כל השמנים

塔木德記載，希臘人玷污了聖殿裡所有的油，只找到一個由大祭司封存的小瓶。此處，油象徵神聖的智慧 (חכמה)，而封存的小瓶象徵來自上方的愛。(Chochmah)，

Shabbat 21b:10א"ר ב"ר: שבת כ"א

מאי חנוכה? דתנו רבנן: ב"כ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמנא אינון דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון. ששנכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל. וקשנברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, בךקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד. נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים. לשנה אחרת קבעום ונעשאוים ימים טובים בהלל והודאה.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

90 שו"ה שרצו — להשכיחם תורתך

該處指出，希臘智慧之所以強盛到企圖「使他們忘記你的妥拉」，是因為它取用了妥拉的智慧——這是世上一切智慧的根源——卻將之用於不正當之處；他們想要玷污妥拉智慧之中的神聖性。

KEHOT 註記

"ויש לומר שהתגברות חכמת יון (חכמה דקליפה) עד כדי כך שרצו "להשכיחם תורתך", היא, מצד היניקה שלהם מחכמת התורה [שהרי כל החכמות שבעולם (ככל עניני העולם) שרשם ומקורם בחכמת התורה] (שהשתמשו בה) באופן בלתי רצוי " — ספר השיחות תשנ"ב כרך א ע' 197. וראה שם ע' 198 "שרצו לטמא ח"ו את הקדושה שבחכמת התורה".

91 בהעלות אהרן את הנרות

הי' אהרן אהרן את הנרות ב'ין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני ה' (אהרן) 焚香，要在「亞倫於黃昏點燃燈盞時」進行。本篇論述 (מאמר, maamar) 將大祭司亞倫與上界的慈愛，以及由上而來的愛連結起來。

שמות ל':ח' Exodus 30:8

ובהעלות אהרן את הנרות ב'ין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני ה' לדורתכם:

And when Aaron lighteth the lamps at dusk, he shall burn it, a perpetual incense before the L-RD throughout your generations.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות ל, ח.

92 אהרן שושבינא דמטרוניא

註釋說，這句話的來源已在該處交代。該段描述夜間學習妥拉的人所蒙受的「慈愛之線」：一種從上而來的愛，超越具有 (נפש האלקית, nefesh Elohis) 的本性，屬於喜悅之愛的層面。

KEHOT 註記

נסמן לעיל לב, ב.

93 שלמעלה מעלה מן ההשתלשלות

該處的一則註解提出另一種解讀：那一小瓶油代表更高的敬畏，封存於巨大的愛之中。聖殿的燈盞對應當時崇高靈魂的「你是我的燈」；而放在門口的哈努卡燈盞，則把「我照亮我的黑暗」帶給後世較低的靈魂。這個更高的聖名，是透過超出自己能力所及的慈善捐獻，以及謹慎遵守拉比所制定的誠律而引下的；哈努卡的誠律便是其中之一。

KEHOT 註記

בבב"ר 1223 נוסף: "ועי"ל הפך של שמן זהו יראה עילאה והי' חתום בחותמו של כה"ג הוא בחי' אה"ר כי יראה עילאה היא למעלה מבחי' אה"ר אלא שמתלבשת בה ונק' תריין ריעין דלא מתפרשין וזהו פ"י לשון בהורות בדחילו ורחימו, וזהו ענין הנרות שהיו במקדש והנרות דחנוכה כי הנרות שהיו במקדש הוא ע"ד כי אתה נרי הוי' כי אז היו הנשמות גבוהות, וזהו שארז"ל וכי לאורה הוא צריך כו' פ"י אורה בה' הוא בחי' ההארה והיו הנמשך מבחי' ה' תתאה היא בחי' מלכותו ית' והוא בחי' אלקי הכת והחיות של כללות העולם הנמשך בהם מבחי' מלכותו ית' שנק' ג"כ בשם אור כמשל והוא הנק' אורה, ומבואר למעלה שבחי' זו הוא רק הארה וזיו בעלמא, וזהו וכי לאורה הוא צריך אלא עדות הוא כו' שע"י הדלקת הנרות נמשך אור עליון בחי' שם הוי' ממש שהוא עצמיות האור ולא זיו והארה בעלמא שע"י

נאמר ואמת ה' לעולם, והוא בחי' נהורא חיוורא כו', אך מצות נר חנוכה שתיקנו להדליק הנרות בפתח הסמוך לרה"ר הוא להמשיך בחי' זו גם לנשמות הנמוכים בדורותינו אלה, והוא מבחי' והוי"ה יגיה חשכי, ועי' מ"ש במ"א ע"פ רני ושמיחי איך יש ג' בחי' בעבודת ה', ולפעמים נק' כנס"י בשם בת ולפעמים כו', ומבואר שם בענין בחי' בת היינו שהוא בחי' מקבל, וזהו בחי' והוי"ה יגיה חשכי המבואר כאן שיש חושך המחשיך בנפשו עד שא"א לו לבא בעצמו לבחי' רצוא ומס"נ בק"ש, אע"פ שמתבונן ומבין בגדולת ה' וכי אליו יאתה למסור נפשו ורוחו ונשמתו ולמאוס בהבלי העולם עכ"ז אין לו כח המושך בפ"י לאהבה ורצון זה כו', והיינו מצד שהנשמות הם נמוכות במדרגה כנ"ל, אלא שאעפ"כ והוי"ה יגיה חשכי וע"ז נאמר תתן אמת ליעקב שאין לו בחי' אמת מצד עצמו רק תתן אמת וכו' (משא"כ בנשמות הגבוהות נא' אשר יקראוהו באמת כמשל) שיבא לבחי' רצוא ומס"נ בק"ש, ולכן נק' בחי' זו בת שהוא בחי' מקבל האמת מלמעלה אבל מצד עצמו לית לי כו', ובחי' אחותי זהו נשמות גבוהות שנק' אחי' ורעים למקום, והיינו מעלת בחי' הצדיקים שאמרו בגמ' תורתו אומנתו ונק' תורתו וכמ"ש ובתורתו יהגה שנק' התורה על שמו ממש, א"כ אינו בחי' מקבל כי התורה שהוא תורתו נותנת בו הכח והעוז לבא לבחי' הנ"ל, וזהו והנה כי אתה נרי הוי' אתה היינו אותיות התורה מא' ועד תי"ו וכו', והוא בחי' ובתורתו יהגה כו', והנה מ"ש רני ושמיחי בת וכו' היינו שלע"ל תתעלה הבחי' בת ביתר שאת ע"ש, והטעם מובן עפ"י מ"ש כאן דבחי' יגיה חשכי נמשך ממקום עליון יותר מבחי' הוי' שלמעלה מהשתלשלות וכו', שהוא למעלה מבחי' כי אתה נרי הוי' כנ"ל באריכות, ולכן בחי' בת שהוא מקבל מבחי' זו תתעלה לע"ל לבחי' זו ממש שלמעלה מהשתלשלות. וזהו בית יעקב לכו ונלכה באור הוי', פי' באור המאיר בש' הוי' שאור זה הוא בחי' השם הוי' שלמעלה מהשתלשלות וכו', אך איך ומה מקבל מבחי' זו בשם ה' שלמעלה מהשתלשלות הנה הוא ע"י הצדקה שנק' בשם זריעה זורע צדקות כמו שהצמיחה מכח הצומח שבארץ הוא מצמיח הרבה, והיינו מפני שיש בו בחי' א"ס ממאמר תדשא הארץ כו' להצמיח עד אין קץ כך הצדקה הוא בבחי' זריעה שיש בה בחי' כח א"ס בהעלם וכו', ופרט מעשה הצדקה שבלי צמצום כ"א בויתור רב לחוש על דל ואביון ביותר מיכולתו וכדפי' באגה"ק ע"פ חסדי ה' כי לא תמנו שכח בחי' צדקה וחסד זה הוא דוקא הממשיך מבחי' חסד עילאה שלמעלה מהשתלשלות כו' ע"ש הטיב. וגם ע"י סור מרע בל"ת וכל ד"ס שתמורם יותר מד"ת וזהו ערבים עלי ד"ס יותר מיינה של תורה, דהנה בתושב"כ יש פסיק טעמא בין שם הוי' שלמעלה מעלה מהשתלשלות וכו', והיינו שאינו נמשך כ"א ע"י התשובה, וע"ז אמרו במקום שבע"ת עומדים צד"ג א"א לעמוד לפי שע"י התשובה מעומקא דליבא בחילא יתיר בבחי' כלות הנפש שממשיך י"ג מדה"ר שהן מבחי' שם הוי' שלמעלה מהשתלשלות, והנה מדברים סופרים בקיום מצות נר חנוכה הורו לנו שע"י קיום כל מצות עשה ול"ת דרבנן בסור מרע וע"ז בכל דקדוקי סופרים ואזהרותיהם נמשך להיות והוי' יגיה חשכי שהוא בחי' שם הוי' שלמעלה מהשתלשלות מה שאינו נמשך ע"י תושב"כ כו', ולכן חמורים ד"ס מד"ת וכו' וכה"ג נת' במ"א ג"כ ע"פ מארז"ל ואיך לא אשא פנים לישראל שאני אמרתי ואכלת ושבעת וברכת והן מדקדקים על עצמן עד כזית ועד כביצה, כי בחי' ישא ה' פניו ע"י הוא גילוי מבחי' שלמעלה מהשתלשלות וכמ"ש ג"כ ב"ג מדה"ר ויעבור הוי' על פניו וכו', וכן ביום כיפור כתיב לפני הוי' תטהרו לפני היינו בחי' פנימיות והרי גילוי בחי' זו נמשך דוקא ע"י שמדקדקים על עצמן עד כזית ועד כביצה שהוא מד"ס וזהו כי טובים דודיך מיין לריח שמניך טובים יותר מיינה של תורה."

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY); Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain); Sefer Yetzirah, trans. by Isidor Kalisch. New York, 1877 (Public Domain); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain); Constantinople, 1740 (CC-BY-NC).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/mikeitz/13/

為尊崇.....而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok